

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: 101006/I/2019/36069387449671940

ZDAŇOVANIE AUTORSKÝCH HONORÁROV V SR
A POVINNOSTI AUTOROV

(Diplomová práca)

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

ZDAŇOVANIE AUTORSKÝCH HONORÁROV V SR
A POVINNOSTI AUTOROV

(Diplomová práca)

Študijný program: Financie, bankovníctvo a investovanie

Študijný odbor: Daňovníctvo a daňové poradenstvo

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Marcela Rabatinová, PhD.

Bratislava 2019

Bc. Petra Lešičková

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcela poďakovať vedúcej mojej diplomovej práce pani Ing. Marcele Rabatinovej, PhD. za metodickú pomoc, odborné vedenie a cenné rady, ktoré mi poskytla pri vypracovaní diplomovej práce.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

Abstrakt

LEŠIČKOVÁ, Petra: *Zdaňovanie autorských honorárov v SR a povinnosti autorov*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; katedra financií. – Ing. Marcela Rabatinová, PhD. – Bratislava: NHF, 2019, 68 s.

Cieľom záverečnej práce je poukázať na rôzne spôsoby zdaňovania autorských honorárov v podmienkach SR a povinnosti autorov. Vymedziť povinnosti autorov voči jednotlivým inštitúciám, ktoré im môžu vzniknúť v súvislosti s poberaním autorského honoráru. Práca je rozdelená do štyroch kapitol. Obsahuje 5 grafov, 20 tabuliek a 6 schém. Prvá kapitola je venovaná vymedzeniu teoretických pojmov ako autor, dielo, autorský zákon, licenčné zmluvy a charakteristike rôznych režimov zdaňovania autorov. V ďalšej časti je charakterizovaný cieľ práce, ako aj metodika a metódy skúmania, ktoré boli použité v záverečnej práci. Záverečná kapitola sa zaoberá komparáciou rôznych spôsobov zdanenia autorských honorárov, ktoré môže poberať rezident alebo nerezident SR zo zdrojov v SR, respektíve zo zdrojov v zahraničí. Výsledkom riešenia problematiky je zhodnotenie daňovo-odvodového zaťaženia autorov a formulovanie odporúčaní, ktoré by prispeli k jeho zníženiu.

Kľúčové slová:

autor, dielo, autorský zákon, daň z príjmov, zrážková daň, daňové priznanie, samostatne zárobkovo činná osoba

Abstract

LEŠIČKOVÁ, Petra: *Taxation of authors' royalties in the Slovak Republic and obligations of authors*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Finance. – Supervisor: Ing. Marcela Rabatinová, PhD. - Bratislava: NHF, 2019, 68 pages.

The aim of the final thesis is to point out different ways of taxing copyright royalties in the conditions of the Slovak Republic and the obligations of authors. Define the obligations of authors towards individual institutions that may arise for them in connection with the receipt of royalties. The work is divided into four chapters. It contains 5 charts, 20 tables and 6 schemes. The first chapter is devoted to the definition of theoretical concepts such as author, work, copyright law, licensing agreements and the characteristics of various modes of author taxation. The next part describes the aim of the thesis, as well as the methodology and methods of research used in the final thesis. The final chapter deals with the comparison of different methods of taxation of royalties, which may be obtained by a resident or non-resident of the SR from sources in the SR, or from sources abroad. The result of the solution is to evaluate the tax and tax burden on authors and formulate recommendations that would contribute to its reduction.

Keywords:

author, work, copyright law, income tax, withholding tax, tax return, self-employed person

OBSAH

Úvod	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	12
1.1 Vymedzenie základných pojmov z pohľadu autorského zákona.....	12
1.1.1 Autorský zákon, dielo a autorské právo.....	12
1.1.2 Duševné vlastníctvo	14
1.1.3 Vymedzenie autorov a ich práva	15
1.1.4 Licenčná zmluva autorov	16
1.2 Príjmy autorov a zdaňovanie príjmov.....	18
1.2.1 Možnosti zdaňovania príjmov autorov	18
1.2.2 Zdaňovanie autorských honorárov zrážkovou daňou zo zdrojov v Slovenskej republike	20
1.2.3 Zdaňovanie autorských honorárov zo zdrojov v Slovenskej republike prostredníctvom daňového priznania.....	21
1.2.4 Zdaňovanie príjmov autorov s obmedzenou daňovou povinnosťou.....	25
1.2.6 Autor ako spoločnosť s ručením obmedzeným	28
2 Cieľ práce	32
3 Metodika práce a metódy skúmania	33
4 Výsledky práce	35
4.1. Povinnosti autorov vo vzťahu k jednotlivým inštitúciám.....	35
4.1.1 Autori a ich povinnosť registrovať sa na daňovom úrade	35
4.1.2 Autori a zdravotné poistenie	36
4.1.3 Autori a sociálne poistenie.....	38
4.1.4 Autori a umelecké fondy.....	42
4.1.5 Autori a registrácia pre platenie dane z pridanej hodnoty	42
4.2. Možnosti zdaňovania aktívnych príjmov autorov v SR.....	43
4.2.1 Zdaňovanie aktívnych príjmov autorov zrážkovou daňou	43
4.2.2 Zdaňovanie aktívnych príjmov autorov prostredníctvom daňového priznania ..	45
4.2.3 Komparácia zdanenia aktívnych príjmov autorov zrážkovou daňou a prostredníctvom daňového priznania	51

4.3. Zdaňovanie umelcov s obmedzenou daňovou povinnosťou a umelcov s neobmedzenou daňovou povinnosťou.....	53
4.3.1 Zdaňovanie príjmov umelcov s obmedzenou daňovou povinnosťou	54
4.3.2 Zdaňovanie príjmov umelcov s neobmedzenou daňovou povinnosťou	56
4.4. Diskusia	59
Záver	61
Zoznam použitej literatúry	64

Zoznam tabuliek, schém a grafov

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Predmet autorského práva	13
Tabuľka č. 2: Druhy licenčnej zmluvy	17
Tabuľka č. 3: Pravidlá pri zdaňovaní zrážkovou daňou	21
Tabuľka č. 4: Základ dane pri aktívnych a pasívnych príjmoch.....	22
Tabuľka č. 5: Výhody a nevýhody režimov zdaňovania autorských honorárov z pohľadu autora	25
Tabuľka č. 6: Zdaňovanie príjmov umelcov (nerezidentov) zrážkovou daňou v Slovenskej republike	26
Tabuľka č. 7: Povinnosť autora platiť odvody do Sociálnej poisťovne od 1.7.2018-30.6.2019	39
Tabuľka č. 8: Povinnosť autora platiť odvody do Sociálnej poisťovne od 1.7.2019-30.6.2020	39
Tabuľka č. 9: Sadzby poistného na sociálne poistenie autorov (SZČO)	40
Tabuľka č. 10: Zdaňovanie autorského honoráru zrážkovou daňou pri ročnom hrubom príjme vo výške 4 000 €.....	44
Tabuľka č. 11: Zdaňovanie autorského honoráru zrážkovou daňou pri ročnom hrubom príjme vo výške 7 000 €.....	44
Tabuľka č. 12: Zdaňovanie autorského honoráru zrážkovou daňou pri ročnom hrubom príjme 35 000 €.....	45
Tabuľka č. 13: Zdaňovanie autorského honoráru vo výške 4 000 € prostredníctvom daňového priznania za rok 2018	46
Tabuľka č. 14: Daňovo - odvodové zaťaženie autora A.....	47
Tabuľka č. 15: Zdaňovanie autorského honoráru vo výške 7 000 € prostredníctvom daňového priznania za rok 2018	48
Tabuľka č. 16: Daňovo - odvodové zaťaženie autora P	49
Tabuľka č. 17: Zdaňovanie autorského honoráru vo výške 35 000 € prostredníctvom daňového priznania za rok 2018	50
Tabuľka č. 18: Daňovo - odvodové zaťaženie autora N.....	51
Tabuľka č. 19: Výpočet daňovej povinnosti umelca - rezidenta Slovenskej republiky	57
Tabuľka č. 20: Daňovo - odvodové zaťaženie slovenského umelca	58

Zoznam schém

Schéma č. 1: Oblasti práva duševného vlastníctva	14
Schéma č. 2: Výhradné majetkové a osobnostné práva.....	16
Schéma 3: Náležitosti licenčnej zmluvy	17
Schéma č. 4: Zaradenie príjmov autorov podľa zákona o dani z príjmov	18
Schéma č. 5: Režimy zdanenia autorov	19
Schéma č. 6: Zdaňovanie autorských honorárov podľa zákona o dani z príjmov v podmienkach Českej republiky.....	30

Zoznam grafov

Graf č. 1: Vývoj minimálneho vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby v rokoch 2016-2019	37
Graf č. 2: Maximálny vymeriavací základ na sociálne poistenie v rokoch 2016-2019.....	40
Graf č. 3: Komparácia čistého príjmu autorov	52
Graf č. 4: Zdaňovanie rakúskeho speváka zrážkovou daňou.....	54
Graf č. 5: Zdaňovanie egyptského divadelného umelca zrážkovou daňou.....	55

Úvod

Dane predstavujú širokú problematiku v akejkolvek krajine a z tohto dôvodu si vyžadujú veľkú pozornosť. Vzťahujú sa na rôzne ekonomické aktivity a dotýkajú sa všetkých osôb, ktoré sa musia s nimi vysporiadať. Touto diplomovou prácou sme sa snažili priblížiť a zhrnúť získané poznatky o zdaňovaní autorov.

V diplomovej práci sa zaoberáme zdaňovaním autorských honorárov v Slovenskej republike, definujeme rôzne teoretické pojmy ako je autor, autorské dielo, autorské právo, duševné vlastníctvo, licenčné zmluvy a charakterizujeme spôsoby zdaňovania autorských honorárov.

Cieľom diplomovej práce je vymedziť postavenie autorov z pohľadu autorského zákona, získať reálny prehľad o systéme zdaňovania príjmov autorov zo zdrojov v Slovenskej republike, respektíve zo zdrojov v zahraničí, vymedziť postavenie autorov vo vzťahu k jednotlivým inštitúciám a zhodnotiť úroveň daňovo – odvodového zaťaženia daňovníkov – autorov pri rôznej výške honorárov.

Diplomová práca zahŕňa štyri kapitoly, úvod a záver práce. V prvej kapitole diplomovej práce sa venujeme teoretickým pojmom danej problematiky. Definujeme a vysvetľujeme pojmy ako autor, autorské dielo a druhy diel, autorské právo a aké práva z neho vyplývajú pre samotných autorov, autorský zákon a na čo sa tento zákon konkrétne vzťahuje, taktiež definujeme pojem licenčné zmluvy a uvádzame si rôzne druhy týchto zmlúv. V ďalšej podkapitole diplomovej práce analyzujeme režimy zdaňovania autorských honorárov, bližšie špecifikujeme aktívne a pasívne príjmy, zdaňovanie honorárov prostredníctvom zrážkovej dane a jednotlivé náležitosti tohto spôsobu zdaňovania, analyzujeme zdaňovanie autorských honorárov pomocou daňového priznania, uvádzame výhody a nevýhody týchto spôsobov zdaňovania príjmov. Ďalšia podkapitola je zameraná na zdaňovanie autorov s obmedzenou daňovou povinnosťou a autorov s neobmedzenou daňovou povinnosťou, uvádzame aj zdaňovanie autorských honorárov v podmienkach Českej republiky. V poslednej kapitole definujeme autora, ktorý vystupuje ako spoločnosť s ručením obmedzeným a s tým spojené pozitíva ako aj negatíva.

V druhej kapitole diplomovej práce sú vymedzené ciele práce, ktoré sme si zvolili a na základe nich postupovali. Tretia kapitola diplomovej práce pojednáva o použitých

metódach, ktoré boli potrebné na získanie potrebných údajov a poznatkov pre prácu, ako aj pre dosiahnutie zvoleného hlavného cieľa.

V štvrtej kapitole diplomovej práce aplikujeme nadobudnuté teoretické poznatky, ktoré sme rozobrali a definovali v prvej kapitole práce. Táto posledná kapitola je rozdelená do troch podkapitol. Prvá podkapitola sa venuje a bližšie definuje povinnosti autorov vo vzťahu k rozličným inštitúciám. Analyzujeme kedy vzniká autorovi povinnosť registrácie na daňovom úrade, v závislosti od akej výšky príjmu a v akom období je autor povinný platiť odvody do zdravotnej a Sociálnej poisťovne, ďalej si uvedieme akú majú autori povinnosť voči umeleckým fondom a koľko sú povinní do týchto fondov odvádzať zo svojho hrubého príjmu a povieme si, kedy a v akej situácii vzniká autorom povinnosť registrovať sa pre platenie dane z pridanej hodnoty. Druhá podkapitola je venovaná možnostiam zdaňovania aktívnych autorských honorárov. V tejto časti sa prostredníctvom modelových situácií bližšie pozrieme na zdaňovanie autorov v prípade aplikácie zrážkovej dane a taktiež na zdaňovanie príjmov tejto skupiny daňovníkov pomocou daňového priznania. Tieto uvedené režimy zdaňovania si následne porovnáme z hľadiska výšky príjmov ako aj daňových a odvodových povinností. Následne si uvedieme celkové daňovo – odvodové zaťaženie vybraných autorov. Posledná podkapitola je zameraná na zdaňovanie rezidentov a nerezidentov Slovenskej republiky. Na modelových príkladoch si znázorníme postupy zdaňovania v prípade, ak má autor príjmy z nezmluvného štátu. Taktiež si znázorníme situáciu zdaňovania autora, ktorý získal honorár zo zmluvného štátu a následný postup výpočtu jeho daňovej povinnosti. Záver diplomovej práce je venovaný diskusii, kde sú uvedené vlastné názory na danú problematiku, úvahy o možnosti autora vystupovať ako spoločnosť s ručením obmedzeným a súvisiace pozitíva a negatíva ako aj otázky, ktoré môžu byť použité v ďalšej diskusii.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Predstavu o tom, kto je autor, má pravdepodobne takmer každý. Existuje však aj zákonná definícia, podľa ktorej „*autor je fyzická osoba, ktorá dielo vytvorila.*“¹ V neposlednom rade cieľom autora, ktorý dielo vytvoril je aj dosiahnutie príjmu. Samozrejme vieme, že kde sa objavil príjem môžeme predpokladať, že narazíme aj na povinnosť, ktorou je daň. Autori sú totižto rovnakými daňovníkmi ako každá iná fyzická osoba.

1.1 Vymedzenie základných pojmov z pohľadu autorského zákona

1.1.1 Autorský zákon, dielo a autorské právo

Umelecká činnosť je charakterizovaná neopakovateľnosťou, jedinečnosťou a je podmienená talentom a tvorivosťou. Jej výsledkom je dielo či umelecký výkon, ktoré sú definované v autorskom zákone.² Autorský zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p. (ďalej len „Autorský zákon“) nám definuje spojitosti, ktoré vznikajú pri vytvorení alebo použití autorského diela, ako aj umeleckého výkonu v súvislosti s výrobou a tak isto aj použitím audiovizuálneho záznamu alebo vysielania, zvukového záznamu a v neposlednom rade zhotovením a použitím databázy a počítačového programu.

Ustanovenia, ktoré vyplývajú z tohto zákona s vzťahujú na:

- autora
- výkonného umelca
- výrobcu zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu
- vysielateľa
- autora databázy a zhotoviteľa databázy

„Predmetom autorského práva je dielo z oblasti literatúry, umenia alebo vedy, ktoré je jedinečným výsledkom tvorivej duševnej činnosti autora vnímateľným zmyslami bez

¹Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p., § 13

²ÚRADNÍKOVÁ, Monika. *Zdaňovanie umelcov*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2017. 72 s. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000E1BEB>.

ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel, formu jeho vyjadrenia alebo mieru jeho dokončenia.“³

Vytvoriť dielo duševnou činnosťou môže akákoľvek fyzická osoba, ktorá sa následne stane autorom takéhoto výtvoru. Moment, kedy je dielo objektívne vyjadrené vo forme vnímateľnej zmyslami predstavuje vznik autorského práva k dielu. Vydaním diela na vlastné náklady je jeho vydanie pod vlastným menom a na vlastný účet. Dielo sa považuje za vydané v deň, keď sa začalo s jeho verejným rozširovaním a rozmnožením.

Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje čo je predmetom autorského zákona ako aj čo do predmetu autorského zákona nepatrí.

Tabuľka č. 1: Predmet autorského práva

Predmet autorského práva je:	Predmet autorského práva nie je:
Literárne dielo	Myšlienka zahrnutá v diele
Slovesné dielo	Spôsob zahrnutý v diele
Divadelné dielo	System zahrnutý v diele
Hudobné dielo	Metóda zahrnutá v diele
Audiovizuálne dielo	Koncept zahrnutý v diele
Dielo výtvarného umenia	Princíp zahrnutý v diele
Architektonické dielo	Objav zahrnutý v diele
Dielo úžitkového umenia	Informácia zahrnutá v diele
Kartografické dielo	Dielo ľudovej kultúry
Iný druh umeleckého diela a vedeckého diela	Dielo, ktoré informuje o dennej správe

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: BRNOVÁ, Miroslava. Zdanenie honorárov vyplácaných podľa autorského zákona. In Dane a účtovníctvo v praxi. 2018, č. 5. ISSN 1335-7034

Dielom výtvarného umenia môže byť kresba, tapiséria, grafika, socha, maľba, keramika alebo iný výtvarný a fotografický výtvor.

Fotografické dielo vyjadruje zachytený obraz prostredníctvom technického zariadenia na fotografovanie v prípade, že je výsledkom kreatívnej činnosti autora.

³Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p., § 3

Divadelné dielo je najmä inscenovaná tanečná choreografia alebo iná choreografia, inscenované dramatické dielo sprevádzané hudbou ako aj pantomíma. Za autora divadelného diela považujeme režiséra.

Architektonickým dielom je priestorové a grafické zobrazenie architektonického riešenia stavby či územia, stavba, dielo architektonického dizajnu ako aj dielo záhradnej a interiérovej architektúry.

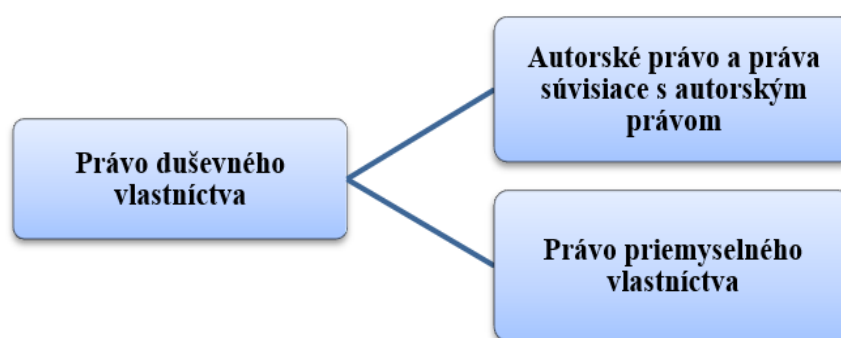
Dielom úžitkového umenia označujeme umelecký výkon, ktorý má úžitkové funkcie, alebo dielo, ktoré je začlenené do úžitkového predmetu.⁴

Dielo spoluautorov alebo *spoločné dielo* je také dielo, ktoré je výsledkom spoločnej činnosti dvoch alebo aj viacerých autorov, ktorí pod vedením buď fyzickej alebo právnickej osoby súhlasili s využitím vlastnej kreatívnej činnosti pri vytvorení kolektívneho diela.⁵

1.1.2 Duševné vlastníctvo

Duševné vlastníctvo predstavuje majetok, ktorý je nehmotnej povahy a predstavuje výsledok tvorivého myslenia či tvorivosti. V prípade, že hovoríme o duševnom vlastníctve, hovoríme o predmete právnej ochrany, čo znamená, že je viazané na súhlas autora alebo tvorcu.⁶

Schéma č. 1: Oblasť práva duševného vlastníctva

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/web/guest>, Duševné vlastníctvo

⁴ČARNOGURSKÝ ULC LAW FIRM. *Nový autorský zákon*. [online]. In Pro Bono. 2015. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <http://www.ulclegal.com/sk/bulletin-pro-bono/2015/07/5375-novy-autorsky-zakon>.

⁵GALLO, Marián. *Význam a poslanie autorského zákona k predmetu Informatika*. [online]. 2001. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <http://edi.fmph.uniba.sk/~winczer/SocialneAspekty/Gallo.htm>.

⁶JARINKOVIČOVÁ, Valéria. Kultúrna sféra a daň z príjmov. *Daňový a účtovný poradca podnikateľa*. Žilina: Poradca podnikateľa, spol. s r. o., 2017. 196 s. ISBN 858-41-1306-115-5

„Na ochranu predmetu autorského práva alebo práva súvisiaceho s autorským právom nie je potrebná žiadna registrácia, vzniká automaticky vytvorením predmetu ochrany a jeho vyjadrením v podobe vnímateľnej zmyslami.“⁷ Táto oblasť je viac prepojená s kultúrnou, umeleckou sférou a ústredným orgánom je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Naopak, na ochranu druhej oblasti práv duševného vlastníctva, čo predstavuje právo priemyselného práva je nevyhnutná registrácia. Táto oblasť je spojená s technickou a obchodnou sférou, výrobou či službami. Ústredný orgán práv priemyselného vlastníctva je Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky.

Keďže duševné vlastníctvo podlieha právnej ochrane, jeho porušenie v závislosti od stupňa porušenia môže viesť až k trestnému postihu. Najčastejšie môžeme hovoriť o porušení práv duševného vlastníctva v súvislosti s použitím majetku nehmotnej povahy bez súhlasu tvorca, autora alebo majiteľa duševného vlastníctva.⁸

1.1.3 Vymedzenie autorov a ich práva

Za autora považujeme fyzickú osobu, ktorá dielo vytvorila, pričom na takomto výtvore je uvedené jej meno a priezvisko, avšak môže existovať aj *pseudonymné* alebo *anonymné dielo*, kde nie je uvedené meno a priezvisko autora, ktoré bez jeho súhlasu nesmie byť uverejnené.

Obsahom vytvoreného diela sú výhradné majetkové a osobnostné práva, ktoré ustanovuje autorský zákon a sú určené v § 18 a § 19 Autorského zákona. Z autorského zákona však vyplývajú ustanovenia o autoroch, ktoré platia aj pre ich dedičov. Autorom môže byť napríklad umelec, spevák, autor kníh, výrobca zvukových záznamov, zvukovoobrazových záznamov, rozhlasový vysielateľ, televízny vysielateľ, a podobne.

Autorské právo zahŕňa dva druhy práv, jednak majetkové a jednak osobnostné. Tieto práva a ich náležitosti môžeme vidieť na nasledujúcej schéme. *Majetkové práva* nezanikajú, nemožno sa ich vzdať, sú neprevoditeľné a taktiež ich nie je možné postihnúť ani exekúciou a patria do predmetu dedičstva. Naopak napríklad práva zhotoviteľov databáz sú osobitne

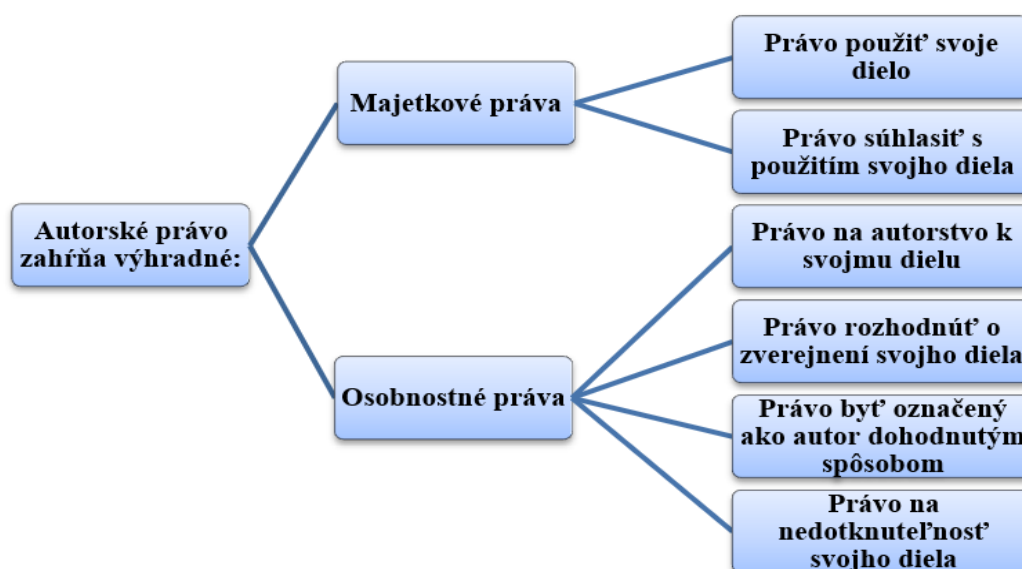
⁷BRNOVÁ, Miroslava. Zdanenie honorárov vyplácaných podľa autorského zákona. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 5, 64 s. ISSN 1335-7034.

⁸Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p.

upravené, pretože predstavujú čisto majetkové práva a sú prevoditeľné, čo znamená, že je ich možné scudiť.

Osobnostné práva sú neprevoditeľné, autor sa ich nemôže vzdať a zanikajú jeho smrťou. To znamená, že po smrti autora si nie je možné prisvojiť autorstvo k dielu.⁹

Schéma č. 2: Výhradné majetkové a osobnostné práva

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p.

1.1.4 Licenčná zmluva autorov

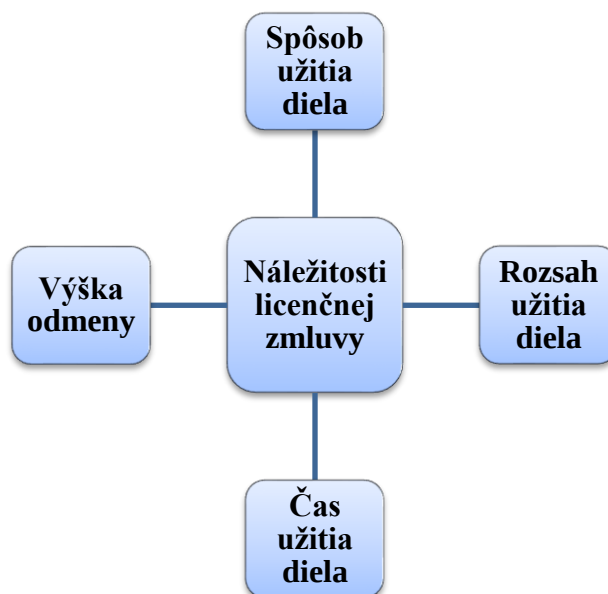
Licenčná zmluva je určená ako špecifický inštitút, ktorým autor diela dáva nadobúdateľovi oprávnenie používať dané dielo. Inými slovami poskytuje mu licenciu. Právo autora k dielu sa však naďalej zachováva. Autorský zákon túto zmluvu stanovuje v § 65.

Na nasledujúcej schéme máme uvedené jednotlivé náležitosti, ktoré obsahuje licenčná zmluva. Dôležité je poznamenať, že všetky uvedené náležitosti však nemusí licencia nevyhnutne obsahovať, pretože v autorskom zákone sú určené právne podmienky, prostredníctvom ktorých sú chýbajúce náležitosti nahradené.¹⁰

⁹ŠILLÍKOVÁ, Mária. *Zdaňovanie umelcov v SR*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2016. 79 s. [cit. 2018-12-21]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000FC6C3>.

¹⁰Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p., § 65

Schéma 3: Náležitosti licenčnej zmluvy

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <https://www.etrend.sk/eshop/vzory-zmluv/licencna-zmluva.html>.

Odmena sa stanovuje len v prípade, že sa autor nedohodol s nadobúdateľom na bezodplatnej zmluve.

Tabuľka č. 2: Druhy licenčnej zmluvy

Druhy licenčnej zmluvy	
Výhradná licencia	Nevýhradná licencia
- písomná forma na platnosť licenčnej zmluvy - poskytovaná len príslušnému nadobúdateľovi - autor nesmie udeliť licenciu na rovnaký spôsob použitia diela tretej osobe - pri poskytovaní výhradnej licencie nedodržanie písomnej formy spôsobuje jej neplatnosť	- nemusí byť písomná forma licenčnej zmluvy - právo vyžadovať od druhej zmluvnej strany písomné potvrdenie o uzavretí zmluvy (do 15 dní) - nie je dotknuté právo autora poskytnúť licenciu tretej osobe - nevýhradná licencia je udelená aj ak v zmluve nie je uvedené o akú licenciu ide

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <http://www.ulclegal.com/sk/bulletin-pro-bono/ine/4612-licencna-zmluva>.

V súvislosti s licenčnou zmluvou môže dôjsť k prechodu ako aj k zániku licencie. „Zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na jej právneho nástupcu; licenčná zmluva môže takýto prechod práv a povinností na právneho nástupcu vylúčiť.“¹¹

¹¹Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v z. n. p., § 71

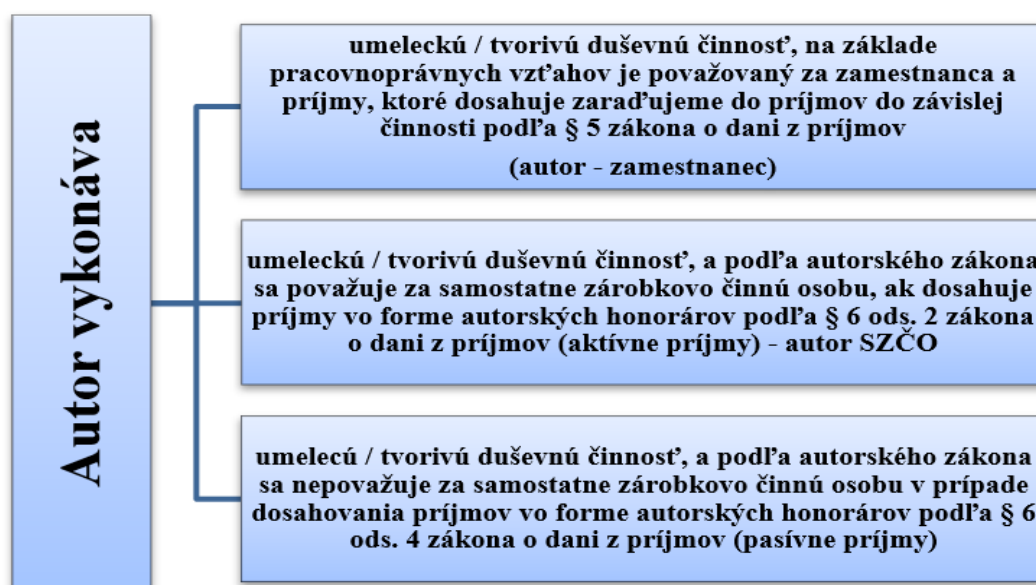
Práva a povinnosti v súvislosti s úmrtím fyzickej osoby, ktorej bola licenčná zmluva uzatvorená, prechádzajú na dedičov. Avšak takýto prechod práv ako aj povinností môže zmluva zamedziť. V prípade, že neexistujú právny nástupcovia právnickej ako aj fyzickej osoby, dochádza k zániku licenčnej zmluvy.¹²

1.2 Príjmy autorov a zdaňovanie príjmov

1.2.1 Možnosti zdaňovania príjmov autorov

Ak sa pozrieme na zdaňovanie príjmov autorov z hľadiska zákona o dani z príjmov, autori majú rovnaké postavenie ako aj iné fyzické osoby. Na to, aby sme správne zaradili príjmy autorov na základe § 5 až § 8 zákona o dani z príjmov musíme zistiť z akého právneho vzťahu vyplýva vykonávanie činnosti autora, z ktorej dosahuje príjmy.¹³ Takéto zaradenie si ukážeme na nasledujúcej schéme.

Schéma č. 4: Zaradenie príjmov autorov podľa zákona o dani z príjmov

Zdroj: Zákon č. 595/2003 Z. z. zákon o dani z príjmov v z. n. p.

Na dosiahnuté príjmy z umeleckej a inej tvorivej činnosti sa uplatňuje odlišný režim zdanenia a to:

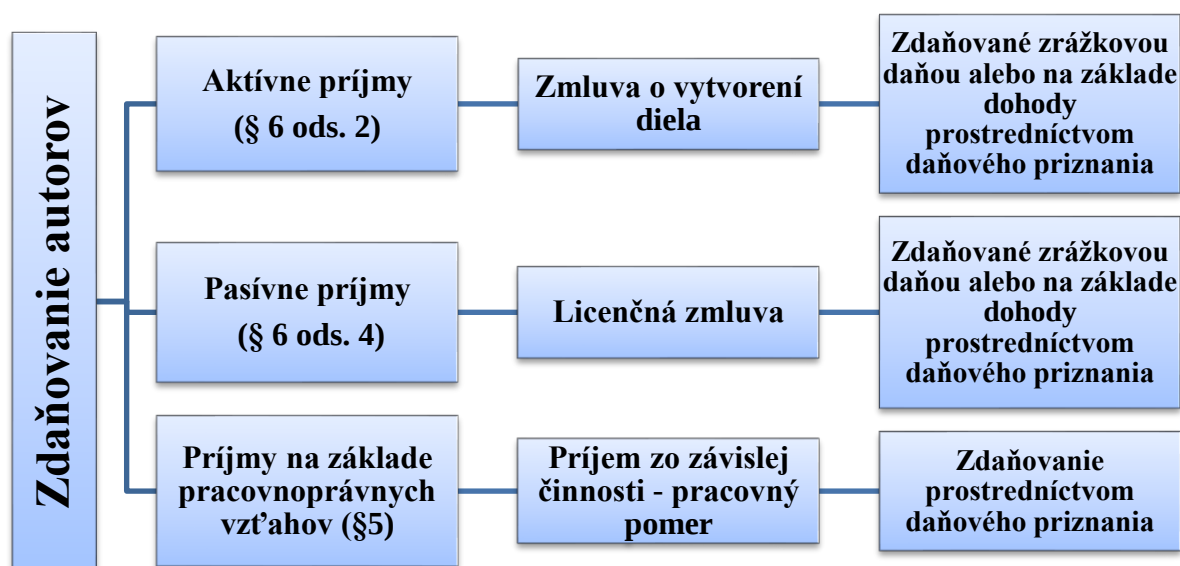
¹²ÚRADNÍKOVÁ, Monika. *Zdaňovanie umelcov*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2017. 72 s. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000E1BEB>.

¹³Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p.

- preddavok na daň
- zrážková daň
- na základe daňového priznania

Preddavok na daň sa uplatní na príjmy, ktoré autori dosahujú podľa § 5 zákona o dani z príjmov. Príjmy podľa § 6 ods. 2 a ods. 4 zákona o dani z príjmov sú zdaňované buď prostredníctvom daňového priznania alebo zrážkovou daňou.¹⁴ Alternatívy výberu režimu zdanenia nám zobrazuje nasledujúca schéma.

Schéma č. 5: Režimy zdanenia autorov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Dane a účtovníctvo v praxi, Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v rok 2018

Uvedené režimy zdanenia príjmov majú výhody, ako aj nevýhody, pretože pre každého autora je výhodný iný spôsob zdanenia. Rozhodnutie o výbere daňového režimu značne ovplyvní povinnosť platiť sociálne a zdravotné poistenie, uplatnenie si paušálnych výdavkov, respektíve skutočných výdavkov pri určovaní základu dane, registračnú povinnosť, možnosť uplatnenia daňového bonusu, daňovej straty či nezdaniteľnej časti základu dane.

Príjmy autorov sú podľa autorského zákona prednostne zdaňované *zrážkovou daňou*, a to v prípade ak hovoríme o príjmoch z vytvoreného diela a podaného umeleckého výkonu

¹⁴RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, s. 5, ISSN 1335-7034

podľa § 6 ods. 2a) zákona o dani z príjmov ako aj v prípade príjmov z použitia diela a tiež použitia umeleckého výkonu podľa § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov.¹⁵ Avšak na príjmy, ktoré plynú z vydania, rozmnoženia a rozšírenia literárneho diela alebo iného diela na vlastné náklady a priemyselné práva sa zrážková daň neaplikuje a takéto príjmy sa zdaňujú iba pomocou daňového priznania.¹⁶

1.2.2 Zdaňovanie autorských honorárov zrážkovou daňou zo zdrojov v Slovenskej republike

Ako sme už spomínali, príjmy autorov, ktoré sú dosiahnuté podľa autorského zákona, sú od roku 2016 zdaňované prednostne prostredníctvom zrážkovej dane podľa § 43 ods. 3h) zákona o dani z príjmov a to bez ohľadu na to, či hovoríme o aktívnych alebo pasívnych príjmoch, v prípade, že sa autor vopred nedohodne s platiteľom dane o uplatnení iného postupu.¹⁷ Ak sa autor rozhodne pre zdaňovanie príjmov zrážkou, takéto zdaňovanie je v kompetencii platiteľa príjmov ako je napríklad organizátor alebo vydavateľstvo.

Pre daň, ktorá je vyberaná zrážkou sa do základu dane podľa § 43 ods.5 zákona o dani z príjmov zahrnie príjem, ktorý je upravený o zrazený príspevok vo výške 2 % z hrubých príjmov do umeleckých fondov podľa zákona č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondov v z. n. p.¹⁸

„Zrážková daň sa uplatní vo výške 19 % bez ohľadu na výšku príjmu.“¹⁹ Takýto vyplatený autorský honorár je znížený o zaplatenú zrážkovú daň a príspevok do umeleckých fondov a považujeme ho za daňovo vysporiadaný. Platiteľovi príjmu, čiže organizátorovi alebo vydavateľstvu vzniká povinnosť odvieť daň správcovi dane do 15. dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, kedy bol príjem vyplatený autorovi.²⁰

¹⁵BRNOVÁ, Miroslava. *Zmeny v zdaňovaní príjmov a umelcov od 1. 1. 2016*. [online]. 2018. [cit 2019-01-01]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/fyzicke-osoby/slobodne-povolania>.

¹⁶SILLÍKOVÁ, Mária. *Zdaňovanie umelcov v SR: diplomová práca*. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2016. 79 s. [cit. 2018-12-22]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000FC6C3>.

¹⁷Úplné znenie zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., §43 ods. 13 a 15

¹⁸Zákon č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v z. n. p., § 5

¹⁹RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, 66 s. ISSN 1335-7034.

²⁰BENKO, Ján. *Zdaňovanie príjmov umelcov (autorov). Ako zdaňovať honoráre, licencie a licenčné poplatky v roku 2018*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-01]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3459/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-umelcov-2018.xhtml>.

V nasledujúcej tabuľke si uvedieme pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri zdaňovaní príjmov zrážkovou daňou.

Tabuľka č. 3: Pravidlá pri zdaňovaní zrážkovou daňou

Pravidlá pri zdaňovaní autorských honorárov zrážkovou daňou
- zrážková daň sa uplatní prednostne, ak sa autor vopred písomne nedohodne s platiteľom dane o neuplatňovaní zrážkovej dane
- príjem sa pred uplatnením zrážkovej dane zníži len o zrazený príspevok do umeleckých fondov vo výške 2 % z hrubých príjmov
- nevzniká registračná povinnosť
- nevzniká povinnosť platiť odvody do zdravotnej poisťovne ani do Sociálnej poisťovne
- nie je možné uplatniť si nezdaniteľné časti základu dane ani daňový bonus na vyživované dieťa, respektíve daňový bonus na zaplatené úroky z úveru na bývanie
- nevznikne právo na vykázanie daňovej straty
- nevznikne právo na umorenie daňovej straty, ktorá bola vykázaná v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach
- príjem zdanený zrážkovou daňou považujeme za daňovo vysporiadaný a neuvádza sa do daňového priznania

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Dane a účtovníctvo v praxi, Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018

1.2.3 Zdaňovanie autorských honorárov zo zdrojov v Slovenskej republike prostredníctvom daňového priznania

Autor má príležitosť vopred sa dohodnúť na písomnej dohode s platiteľom príjmov, ktorá bude obsahovať rozhodnutie o neuplatňovaní zrážkovej dane a bude sa postupovať na základe § 43 ods. 14 zákona o dani z príjmov, čo znamená, že autor si príjem z umeleckej činnosti bude zdaňovať sám, čiže podá daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb za vhodné zdaňovacie obdobie. Písomná dohoda smie byť uzatvorená jednak na jednotlivý príjem autora, ako aj na opakovaný príjem na dobu neurčitú.²¹

Dôležitú úlohu predstavuje aj čas, kedy bola takáto dohoda uzatvorená. Aby autorský honorár nebol zdanený jeho platiteľom zrážkou, musí byť písomná dohoda uzavretá ešte pred tým, ako sa autorský honorár vyplátí. Vydavateľstvu alebo organizátorovi podujatia, čiže platiteľovi príjmov vzniká povinnosť oznámiť uzavretie písomnej dohody správcovi

²¹RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, 66 s. ISSN 1335-7034.

dane, a to do 31. januára kalendárneho roka, ktorý pokračuje po roku, kedy bola písomná dohoda medzi autorom a platiteľom príjmov uzavretá.²²

V prípade zdaňovania autorských honorárov prostredníctvom daňového priznania je autorovi vyplatená čiastka, ktorá je znížená len o príspevok vo výške 2 % z hrubých príjmov do umeleckých fondov. Ak sa autor rozhodne pre zdaňovanie príjmov v daňovom priznaní, podstatné je rozdelenie príjmov na aktívne a pasívne príjmy. Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje základ dane v prípade aktívnych príjmov podľa § 6 ods. 2 zákona o dani z príjmov a pasívnych príjmov podľa § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov.

Tabuľka č. 4: Základ dane pri aktívnych a pasívnych príjmoch

Základ dane	
Aktívny príjem (§ 6 ods. 2 ZDP)	Pasívny príjem (§ 6 ods. 4 ZDP)
- honorár znížený o skutočné alebo paušálne výdavky a výdavky na odvody - základ dane sa ďalej zníži o nezdaniteľné časti	- honorár znížený o skutočné alebo paušálne výdavky

Vlastné spracovanie podľa: <http://www.relia.sk/detail.aspx?id=124>.

Ako sme v tabuľke uviedli, existujú dva druhy daňových výdavkov, ktoré si autor môže uplatniť:

- preukázateľné daňové výdavky
- paušálne výdavky

Ak hovoríme o *preukázateľných daňových výdavkoch*, je nevyhnutné, aby autor viedol účtovníctvo alebo daňovú evidenciu. Následne v daňovom priznaní uvedie na základe účtovníctva alebo daňovej evidencie sumu, ktorá predstavuje skutočne vynaložené výdavky či už na dosiahnutie, udržanie alebo zabezpečenie príjmov z umeleckej činnosti, čiže autorských honorárov. V takomto prípade bude daňová kontrola zameraná na to, či autor priznal všetky príjmy, ktoré sú zdaniteľné a či boli aplikované tie daňové výdavky, ktoré si uplatniť na základe zákona o dani z príjmov môže. Autor si môže tieto výdavky uplatniť bez ohľadu na to, či má aktívne alebo pasívne príjmy.²³

Môže nastať situácia, že skutočné daňové výdavky sú vyššie ako zdaniteľné príjmy autora z aktívnych autorských honorárov. V takomto prípade rozdiel, ktorý vznikne

²²ČERNEGOVÁ, Anna. *Zdaňovanie príjmov autorov v roku 2019*. [online]. 2019. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4120/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-autorov-2019.xhtml>.

²³Tamtiež

vyjadruje daňovú stratu, o ktorú si autor môže znížiť svoj čiastkový základ dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 alebo § 6 ods. 2 zákona o dani z príjmov v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach. Daňová strata pri pasívnych príjmoch vzniknúť nemôže.

Paušálne výdavky sa vypočítajú percentom z hrubých príjmov. V prípade, že sa daňovníci rozhodnú uplatňovať si paušálne výdavky, môžu si ich podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov uplatniť vo výške 60 % z ich hrubých zdaniteľných príjmov. Toto percento však predstavuje určitý limit.

V prípade príjmov z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti je to najviac do výšky 20 000 € ročne, pričom od roku 2017 sa do úvahy neberie doba, v ktorej daňovník vykonával činnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia. Ak hovoríme o príjmoch z použitia diela, ako aj použitia umeleckého výkonu, táto hranica je tak isto vo výške 20 000 € ročne.²⁴

V rokoch 2013 – 2016 sa tak isto počítali *paušálne výdavky* ako percento z hrubých príjmov. Ak sa autori rozhodli pre uplatnenie paušálnych výdavkov, mohli si ich uplatniť podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov vo výške 40 % z hrubých zdaniteľných príjmov. Toto percento taktiež predstavovalo určitý limit na uplatnenie paušálnych výdavkov a to najviac do výšky 5 040 € ročne. Táto suma bola v porovnaní so sumou, ktorú si je možné uplatniť od roku 2017 značne nižšia.²⁵

Ak sa autor rozhodol pre uplatňovanie paušálnych výdavkov, musí takéto výdavky uplatňovať pri všetkých svojich aktívnych príjmoch, to znamená, že nemôže dôjsť ku kombinácii paušálnych výdavkov s preukázateľnými výdavkami. Avšak ak nastane situácia, že daňovník má aj príjmy z použitia diela, ako aj z použitia umeleckého výkonu (pasívne príjmy), môže si zvoliť uplatnenie paušálnych výdavkov alebo preukázateľných výdavkov bez ohľadu na to, aké výdavky boli uplatnené pri príjmoch z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti (aktívne príjmy).²⁶

Suma paušálnych výdavkov nezahŕňa zaplatené poistné a príspevky, ktoré je autor povinný zaplatiť. Poistné a príspevky má možnosť daňovník uplatniť v preukázateľnej výške. Ak ide o aktívne príjmy, autor si môže v daňovom priznaní uplatniť aj rôzne

²⁴Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 6 ods. 10

²⁵ŠUTYOVÁ, Zuzana. *Paušálne výdavky v roku 2016*. [online]. 2016. [cit. 2019-01-29] Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pausalne-vydavky-2016>.

²⁶RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, 66 s. ISSN 1335-7034.

nezdaniteľné časti základu dane. Následne sa pri kalkulácii dane z príjmov čiastkové základy dane, ktoré boli vypočítané pri aktívnych a pasívnych príjmov spočítajú, a daň je vypočítaná z jednej sumy. Takáto situácia však môže znamenať progresívne zdanenie. Zo základu dane, ktorý predstavuje sumu nižšiu ako 176,8-násobok životného minima sa použije sadzba dane vo výške 19 %. Z časti, ktorá presahuje sumu, ktorú sme uviedli sa uplatní 25 % sadzba dane.²⁷

Čo sa týka *nezdaniteľnej časti základu dane*, autori, ktorí poberajú aktívne príjmy majú možnosť pre vypočítanie daňovej povinnosti zníženia základu dane o túto čiastku. Naopak autori poberajúci pasívne príjmy si nezdaniteľné časti základu dane uplatniť nemôžu čo znamená, že si touto čiastkou základ dane znížiť nemôžu.²⁸

Povinnosť platiť odvody poistného do zdravotnej poisťovne alebo aj do Sociálnej poisťovne môže vzniknúť autorom, ktorí svoje aktívne príjmy zdaňujú pomocou daňového priznania. Ak ide o pasívne príjmy, povinnosť registrovať sa a platiť odvody na zdravotné a sociálne poistenie nevzniká, avšak daňovník si nemôže uplatniť daňový bonus ani nezdaniteľné časti základu dane.²⁹

Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje porovnanie výhod, ako aj nevýhod v prípade zdaňovania autorských honorárov zrážkovou daňou alebo prostredníctvom daňového priznania ak ide o aktívny alebo pasívny príjem autora.

²⁷BENKO, Ján. *Zdaňovanie príjmov umelcov (autorov). Ako zdaňovať honoráre, licencie a licenčné poplatky v roku 2018*. [online]. 2018. [cit. 2019-01-03]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3459/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-umelcov-2018.xhtml>.

²⁸ČERNEGOVÁ, Anna. *Zdaňovanie príjmov autorov v roku 2019*. [online]. 2019. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4120/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-autorov-2019.xhtml>.

²⁹RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, 66 s. ISSN 1335-7034.

Tabuľka č. 5: Výhody a nevýhody režimov zdaňovania autorských honorárov z pohľadu autora

Zdaňovanie v daňovom priznaní (aktívny príjem)	Zdaňovanie v daňovom priznaní (pasívny príjem)	Zdaňovanie zrážkovou daňou
Výhody		
- možnosť uplatnenia nezdaniteľných častí základu dane - možnosť uplatnenia daňového bonusu na dieťa - možnosť uplatnenia preukázateľných výdavkov alebo paušálnych výdavkov (príspevok do Literárneho fondu je už súčasťou paušálnych výdavkov)	- možnosť uplatnenia preukázateľných výdavkov alebo paušálnych výdavkov (príspevok do Literárneho fondu je už súčasťou paušálnych výdavkov) - nevzniká odvodová povinnosť voči Sociálnej a zdravotnej poisťovni - nie je potrebná registrácia na daňovom úrade	- sadzba zrážkovej dane vždy 19 % - zrážkou sú splnené všetky daňové povinnosti - za vykonanie zdanenia zodpovedá platiteľ autorských honorárov (nie autor) - neplatia sa odvody na sociálne a zdravotné poistenie
Nevýhody		
- registrácia na daňovom úrade (žiadosť o pridelenie daňového identifikačného čísla) - zahrnutie do základu dane môže viesť k zdaneniu aj 25 % sadzbou dane - môže byť vykonaná daňová kontrola (napríklad oprávnenosť daňových výdavkov) - povinnosti vo vzťahu k zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu	- zahrnutie do základu dane môže viesť k zdaneniu aj 25 % sadzbou dane - nemožnosť uplatnenia nezdaniteľných častí základu dane a daňového bonusu na dieťa - nemožnosť vykázania daňovej straty	- nemožnosť uplatnenia daňového bonusu ani nezdaniteľných častí základu dane - ako daňový výdavok nie je možné uplatniť iné výdavky ako príspevok do Literárneho fondu

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3093/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-autorskych-honorarov-2017.xhtml>.

1.2.4 Zdaňovanie príjmov autorov s obmedzenou daňovou povinnosťou

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou je označovaný ako nerezident Slovenskej republiky. Ide o fyzickú osobu, ktorá nemá v Slovenskej republike trvalý pobyt, zvyčajne sa tu nezdržiava a nemá tu bydlisko. Pre právnickú osobu platí, že na Slovensku nemá sídlo alebo nedisponuje miestom skutočného vedenia.³⁰

³⁰Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 2 písm. e)

Príjmy plynúce daňovníkovi s obmedzenou daňovou povinnosťou môžeme rozdeliť do dvoch skupín:

1. Príjmy plynúce z činnosti umelca na území Slovenskej republiky

V tejto situácii hovoríme o príjmoch, ktoré nerezidentovi Slovenskej republiky plynú z činnosti športovca, umelca alebo artistu na území Slovenskej republiky, alebo môže ísť o príjmy spoluúčinkujúcich osôb, ako aj o príjmy z inej podobnej činnosti, ktoré daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou vykonáva alebo zhodnocuje na území Slovenskej republiky. Dôraz nie je kladený na skutočnosť, či ide o príjmy priamo plynúce tejto osobe alebo plynú cez sprostredkujúcu osobu.³¹ Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje spôsob zdanenia týchto príjmov.

Tabuľka č. 6: Zdaňovanie príjmov umelcov (nerezidentov) zrážkovou daňou v Slovenskej republike

Sadzba zrážkovej dane 19 %	- príjmy umelcov, športovcov a artistov, ktorí sú daňovníkmi zmluvného štátu Slovenskej republiky
Sadzba zrážkovej dane 35 %	- príjmy umelcov, športovcov a artistov, ktorí sú daňovníkmi nezmluvného štátu Slovenskej republiky

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: : Dane a účtovníctvo v praxi, Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018

Nižšia sadzba zrážkovej dane sa teda uplatní na príjmy daňovníkov zmluvných štátov čiže tých, s ktorými má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia. Ako sme si uviedli v tabuľke, vyššia sadzba zrážkovej dane sa uplatňuje v prípade, ak ide o nezmluvné štáty. Za nezmluvné štáty Slovenskej republiky považujeme napríklad Afganistan, Bangladéš, Dominikánsku republiku, Egypt, Filipíny, Jamajku, Kubu, Maroko, Nepál a podobne.³²

Z hrubého príjmu športovca, umelca alebo artistu, čiže z príjmu, ktorý nie je znížený o výdavky je platiteľ dane povinný zraziť daň v určenej výške. Nerezident Slovenskej republiky má právo rozhodnúť, či bude príjmy považovať za vysporiadané, alebo zrazenú

³¹ZDAŇOVANIE PRÍJMOV NEREZIDENTA SR. Príjmy z činnosti umelca, športovca alebo artistu vystupujúceho na území SR - § 16 ods. 1 písm. d) z vystupujúceho na území SR. [online]. 2018. [cit. 2019-01-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obciana/dane/dan-z-prijmov/cudzinci-v-sr>.

³²Metodický pokyn k zdaňovaniu príjmov podľa § 6 ods. 2 písm. a) a podľa § 6 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, s. 13

daň považuje za preddavok na daň. V prípade, že zrazenú daň považuje za preddavok na daň, môže svoju daňovú povinnosť na území Slovenskej republiky vysporiadať prostredníctvom daňového priznania. V takomto prípade si môže uplatniť výdavky ako aj ďalšie nároky stanovené zákonom.³³

V prípade príjmov z osobne vykonávanej činnosti sa umelec môže vopred dohodnúť s platiteľom dane, že mu nebude zdaňovať príjem zrážkovou daňou, ale umelec si sám prizná dosiahnuté príjmy z územia Slovenskej republiky prostredníctvom daňového priznania.³⁴

2. Príjmy za poskytnutie práva

Príjmami nerezidenta Slovenskej republiky sú aj príjmy, ktoré poberá od daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou ako aj od stálej prevádzkarne daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou, ktorá je umiestnená na území Slovenskej republiky. Ide o nasledujúce príjmy:

- odmeny za poskytnutie práv na použitie ako aj za použitie predmetu priemyselného vlastníctva a tiež práv blízkych priemyselnému vlastníctvu
- odplaty za poskytnutie práv na použitie alebo za použitie autorských práv ako aj práv príbuzných autorským právam³⁵

Zaradujeme tu príjmy za poskytnutie práv na použitie autorského práva k hudobnému dielu, umeleckému dielu, architektonickému dielu ako aj ku knihám a podobne. Z takýchto príjmov je na území Slovenskej republiky vyberaná zrážková daň vo výške 19 %. V prípade, že hovoríme o rezidentovi zmluvného štátu, výška zrážkovej dane môže byť upravená kompetentnou zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia. Naopak, ak hovoríme o rezidentovi nezmluvného štátu, zrážková daň je uplatnená na základe zákona o dani z príjmov a to vo výške 35 %.³⁶

³³ŠILLÍKOVÁ, Mária. *Zdaňovanie umelcov v SR*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2016. 79 s. [cit. 2018-12-22]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000FC6C3>

³⁴BRNOVÁ, Miroslava. Zdanenie honorárov vyplácaných podľa autorského zákona. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 5, 64 s. ISSN 1335-7034.

³⁵ZDAŇOVANIE PRÍJMOV NEREZIDENTA SR. Príjmy z činnosti umelca, športovca alebo artistu vystupujúceho na území SR - § 16 ods. 1 písm. d) z vystupujúceho na území SR. [online]. 2018. [cit. 2019-01-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/cudzinci-v-sr>.

³⁶ŠILLÍKOVÁ, Mária. *Zdaňovanie umelcov v SR*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2016. 79 s. [cit. 2018-12-22]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000FC6C3>

1.2.5 Zdaňovanie príjmov autorov (rezidentov SR) zo zdrojov v zahraničí

Rezidenta Slovenskej republiky označujeme aj ako daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou čo znamená, že daňovník je povinný zdaňovať svoje celosvetové príjmy. Celosvetové príjmy sú príjmy autora, ktoré mu plynú zo zdrojov na území Slovenskej republiky ako aj zo zdrojov v zahraničí.³⁷ Za rezidenta Slovenskej republiky môžeme podľa zákona o dani z príjmov považovať autora, ktorý má na Slovensku trvalý pobyt, bydlisko alebo tu strávil viac ako 183 dní v roku. V prípade právnickej osoby hovoríme o rezidentovi vtedy, ak právnická osoba disponuje na Slovensku sídlom alebo miestom skutočného vedenia.³⁸

V prípade, že má autor príjmy aj z iného štátu, je dôležité sledovať medzinárodnú zmluvu ak ju s daným štátom máme uzavretú. V zmluvách o zamedzení dvojitého zdanenia sú príjmom umelcov vymedzené samostatné články, kde sa uvádza ako je takýto príjem zdaňovaný v danej krajine. Napríklad v medzinárodnej zmluve medzi Slovenskou republikou a Českou republikou je pre umelcov a športovcov vymedzený článok 16, ktorý uvádza, že príjmy rezidenta Slovenskej republiky plynúce zo zdrojov v Českej republike môžu byť zdanené v štáte zdroja.³⁹ Následne je dôležité zistiť, či sa s Českou republikou uplatňuje metóda zápočtu dane alebo metóda vyňatia príjmov. Nakoľko sa s Českou republikou uplatňuje metóda zápočtu dane znamená to, že daň, ktorá bola zaplatená umelcom v Českej republike sa započíta na úhradu dane v Slovenskej republike najviac však do výšky, v akej môže byť daň v druhom štáte vyberaná.⁴⁰

1.2.6 Autor ako spoločnosť s ručením obmedzeným

Niektorí autori ako samostatne zárobkovo činné osoby si zakladajú spoločnosti s ručením obmedzeným (ďalej aj ako „s. r. o.“). Znamená to, že sa z fyzických osôb stávajú právnické osoby. Najčastejší dôvod založenia s. r. o. je výška daňovo – odvodového

³⁷OBČANIA SR V ZAHRANIČÍ. [online]. 2018. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/obcania-sr-v-zahranici>.

³⁸Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 2 písm. e)

³⁹Zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku. Článok 16. [online]. 2018. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: https://www.akont.cz/sk/nase-znalosti/prispevky.html/83_1975-zmluvy-o-zamedzeni-dvojiteho-zdanenia-cesko/0.

⁴⁰VARGA, Marián. *Príjmy zo zdrojov v zahraničí*. [online]. 2018. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.mojedane.sk/prijmy-zo-zdrojov-v-zahranici-a-vylucenie-dvojiteho-zdanenia/>.

zaťaženia fyzických osôb a optimalizácia daňovej povinnosti fyzickej osoby – autora (SZČO).

V prípade, že sa z autora stane právnická osoba, prestáva ručiť svojím osobným majetkom a bude ručiť svojím majetkom len s. r. o. Založenie s. r. o. má svoje klady ako aj zápory. Jednu z najväčších výhod predstavuje možnosť dosiahnutia vyššieho príjmu, ako by zostal autorovi v prípade samostatne zárobkovej činnosti po zaplatení zdravotných a sociálnych odvodov a dane z príjmov. V prípade s. r. o. sa zisk spoločnosti zdaňuje sadzbou vo výške 21 % a následne autor zaplatí len 14 % zdravotné odvody, ale odvody na sociálne poistenie a daň platiť už nebude. Medzi nevýhody založenia s. r. o. môžeme zaradiť minimálny vklad do základného imania vo výške 5 000 €, možnosť uplatnenia len preukázateľných výdavkov. Nevýhodou je aj to, že s. r. o. si nemôže znížiť daňovú povinnosť o daňový bonus a taktiež základ dane o nezdaniteľné časti.⁴¹

1.2.6 Zdaňovanie príjmov autorov v podmienkach Českej republiky

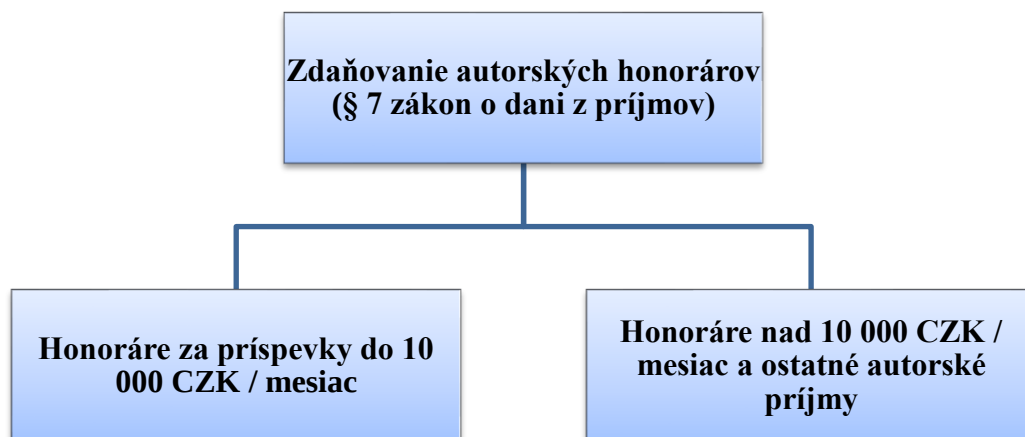
V Českej republike autor nepotrebuje živnostenské oprávnenie, pretože ide o činnosť, ktorá je vykonávaná na základe autorského zákona, ale dôležitá je registrácia k dani z príjmov u správcu dane a ako samostatne zárobkovo činná osoba sa musí registrovať v príslušnej zdravotnej poisťovni a vzniká jej aj povinnosť platiť odvody na sociálne poistenie.⁴²

Na nasledujúcej schéme si uvedieme, ako sa zdaňujú príjmy autorov v Českej republike. V daňovom systéme Českej republiky existuje takzvaný limit pre zdaňovanie autorských honorárov. Tento limit predstavuje sumu 10 000 CZK. Rozličný postup zdaňovania sa uplatňuje jednak pri autorských honorároch do uvedeného limitu, jednak pri autorských honorároch, ktoré presahujú uvedený limit.

⁴¹SENEŠI, Norbert. *Transformácia podnikania zo živnosti na s. r. o.* [online]. 2016. [cit. 2019-02-04]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/pravne-formy/transformacia-zivnost-s-r-o>.

⁴²Predpis č.121/2000 Sb. Zákon o autorskom práve, o právach súvisiacich s autorským právom a o zmene niektorých zákonov (autorský zákon)

Schéma č. 6: Zdaňovanie autorských honorárov podľa zákona o dani z príjmov v podmienkach Českej republiky

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Zákon č. 576/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů, §7

1. Autorské honoráře nepřesahující limit 10 000 CZK

Do tejto skupiny honorárov môžeme zaradiť príjmy autorov za príspevky do novín, časopisov, rozhlasu alebo televízie. Tieto príjmy predstavujú samostatný základ dane, ktorý podlieha zrážkovej dani vo výške 15 %. Zrážkovú daň odvedie platca autorských honorárov a následne je príjem autorovi vyplatený v čistej výške. Autor môže mať v jednom mesiaci takýchto platcov aj viac.⁴³

Autor sa v takomto prípade nepovažuje za samostatne zárobkovo činnú osobu a to z dôvodu, že základ dane, z ktorého je zrážaná zrážková daň platcom autorského honoráru predstavuje samostatný základ dane z príjmov fyzických osôb a teda sa nepovažuje za činnosť autora. V takomto prípade autorovi nevzniká žiadna povinnosť nakoľko sa zdravotné a sociálne poistenie neplatí. Daňovník tieto príjmy neuvádza vo svojom daňovom priznaní a nemôže si uplatniť žiadne výdavky. Dôležité je však rozlišovať situáciu, keď má v danom mesiaci autor príjem len z autorských honorárov do 10 000 CZK a zároveň za neho neplatí zdravotné poistenie štát. V takomto prípade sa autor musí ako osoba bez zdaniteľných príjmov prihlásiť do zdravotnej poisťovne a to v lehote do 8 dní a následne zdravotné poistenie zaplatiť. Výška zdravotného poistenia predstavuje 13,5 % z minimálnej

⁴³FETTER W, Richard. *Jak se zdaňují autorské honoráře?* . [online]. 2016. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-se-zdanuji-autorske-honore-2016-priklad/>.

mzdy platnej pre daný rok. V roku 2018 je to 12 200 CZK a zdravotné poistenie teda predstavuje sumu 1 647 CZK mesačne.⁴⁴

2. *Autorské honoráre nad 10 000 CZK a ostatné autorské príjmy*

Do skupiny honorárov, ktoré presahujú hodnotu 10 000 CZK zaradujeme honoráre za príspevky do novín, časopisov, rozhlasu a televízie a tiež ostatné autorské príjmy v akejkoľvek výške. Tieto príjmy sú zdaňované ako príjmy z podnikania a inej samostatnej činnosti. Autor v takomto prípade síce nepotrebuje živnostenské oprávnenie, ale musí oznámiť okresnej správe sociálneho zabezpečenia, zdravotnej poisťovni a finančnému úradu začiatok samostatne zárobkovej činnosti. Autorský honorár je následne vyplácaný v plnej výške, čiže zrážková daň sa v tomto prípade neuplatňuje. Na konci zdaňovacieho obdobia je autor povinný podať daňové priznanie, v ktorom uvedie príjmy z autorskej činnosti a následne odvedie daň z príjmov fyzických osôb vo výške 15 %.⁴⁵

Daňovník má v tejto situácii možnosť uplatnenia výdavkov buď paušálne vo výške 40 % najviac však do výšky 400 000 CZK, alebo formou daňovej evidencie. V Českej republike platí, že v prípade ak autorské honoráre neprevýšia sumu 15 000 CZK autor nie je povinný podať daňové priznanie a daň z príjmov nie je povinný platiť.⁴⁶

⁴⁴DLOUHÁ, Petra. *Autorské honoráre v roce 2018. Daně a odvody*. [online]. 2018. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.penize.cz/dan-z-prijmu-fyzickych-osob/330655-autorske-honorare-v-roce-2018-dane-a-odvody>.

⁴⁵FETTER W, Richard. *Jak se zdaňují autorské honoráře?*. [online]. 2016. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-se-zdanuji-autorske-honorare-2016-priklad/>.

⁴⁶FINANČNÍ SPRÁVA. *Podnikatel (OSVČ)*. [online]. 2018. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/podnikatel-osvc>.

2 Cieľ práce

Východiskom diplomovej práce je zisťovať teoretické poznatky v oblasti spôsobu zdaňovania autorov, konkrétne skúmanie daňovo - odvodového zaťaženia tejto skupiny daňovníkov. V práci sa zameriavame na zdaňovanie autorských honorárov a na povinnosti, ktoré autorom vyplývajú voči jednotlivým inštitúciám.

Hlavným cieľom diplomovej práce je poukázať na osobitné povinnosti autorov rezidentov, respektíve nerezidentov Slovenskej republiky, ktoré im vznikajú v súvislosti so zdaňovaním autorských honorárov na území Slovenskej republiky a na rôzne spôsoby zdaňovania autorských honorárov a zhodnotiť úroveň daňovo – odvodového zaťaženia autorov.

Na dosiahnutie hlavného cieľa bolo potrebné si zvoliť aj niekoľko parciálnych cieľov. Prvým parciálnym cieľom diplomovej práce je preskúmanie a následné spracovanie poznatkov o problematike. Vychádzame z rôznych pohľadov, jednak z pohľadu slovenských autorov, a jednak z pohľadu zahraničných autorov.

Druhým parciálnym cieľom je preskúmať a charakterizovať konkrétne povinnosti autorov, ktoré im vznikajú v súvislosti so zdaňovaním. Uvedieme si, kedy a v akej situácii vzniká povinnosť tejto skupine daňovníkov registrovať sa na daňovom úrade, aké povinnosti majú voči umeleckým fondom, zdravotnej a Sociálnej poisťovni a kedy sú autori povinní registrovať sa pre platenie dane z pridanej hodnoty.

Tretím parciálnym cieľom je na základe získaných poznatkov z teoretickej časti vymedziť spôsoby zdaňovania aktívnych príjmov autorov a následná komparácia týchto spôsobov. Na modelových príkladoch si ukážeme možnosti zdaňovania autorských honorárov. Znázorníme si situáciu zdaňovania zrážkovou daňou a taktiež zdaňovanie honoráru prostredníctvom daňového priznania.

Štvrtým parciálnym cieľom je poukázať na systém zdaňovania príjmov z autorských honorárov na území Slovenskej republiky u rezidenta a nerezidenta Slovenskej republiky.

Posledným parciálnym cieľom diplomovej práce je zhodnotiť daňovo - odvodové zaťaženie autorov a formulovať odporúčania na jeho zníženie.

3 Metodika práce a metódy skúmania

V tejto kapitole práce si stanovíme a charakterizujeme objekt skúmania, ďalej si uvedieme jednotlivé spôsoby, ktoré boli použité na získanie teoretických a spoľahlivých údajov a informácií nevyhnutných pre našu prácu ako aj ich zdroje. Následne si vymenujeme jednotlivé metódy ako aj postupy, z ktorých sme vychádzali pri spracovávaní a získavaní relevantných údajov a informácií.

Objektom skúmania tejto diplomovej práce sú autori a ich zdaňovanie. Prvým a zároveň veľmi významným krokom realizácie nášho výskumu bolo získavať, zhromažďovať, spracovávať, analyzovať a následne triediť informácie a údaje, ktoré sme získavali z dostupných slovenských ako aj zahraničných publikácií od rôznych autorov. Dôležitú úlohu v našej diplomovej práci zohrali aj zákony, internetové stránky, elektronické časopisy, odborné publikácie a dokumenty, ktoré sa týkali danej skúmanej problematiky. Z týchto údajov a informácií sme predovšetkým vychádzali v teoretickej časti našej práce. V praktickej časti sme prevažne čerpali informácie zo zákonov, z elektronických článkov, časopisov a elektronických dokumentov.

Vybrané a použité metódy skúmania v diplomovej práci vychádzajú zo stanoveného cieľa práce. Najčastejšie využívanou metódou v našej práci je metóda analýzy. Prostredníctvom tejto metódy sme rozdelili skúmaný problém na jednotlivé časti a snažili sa odhaliť podstatu skúmaného problému. Prostredníctvom metódy selekcie sme z veľkého množstva údajov vybrali tie najpodstatnejšie pre našu diplomovú prácu. Vybrané dáta sme spracovávali a následne interpretovali. Metódu analýzy sme aplikovali v teoretickej časti, v ktorej sme získali potrebné informácie z domácej a zahraničnej literatúry. Tieto získané poznatky sa týkajú autorského práva, diela, duševného vlastníctva, licenčných zmlúv autorov ako aj jednotlivých druhov príjmov autorov a možností zdaňovania aktívnych príjmov autorov.

Metóda analýzy bola taktiež použitá v praktickej časti našej diplomovej práce, kde sme sa zamerali na jednotlivé povinnosti autorov. Analyzovali sme si povinnosti tejto skupiny daňovníkov voči daňovému úradu, zdravotnej a Sociálnej poisťovni, umeleckým fondom a taktiež sme analyzovali povinnosť registrovať sa pre platenie dane z pridanej hodnoty. Prostredníctvom tejto metódy sme zhodnotili možnosti zdaňovania aktívnych príjmov autorov ako aj daňovo - odvodové zaťaženie tejto skupiny daňovníkov. Osobitne

sme analyzovali zdaňovanie honorárov daňovníkov s obmedzenou daňovou povinnosťou ako aj s neobmedzenou daňovou povinnosťou.

Ďalšou použitou metódou v diplomovej práci je metóda komparácie, na základe ktorej sme porovnávali jednotlivé možnosti zdaňovania aktívnych príjmov autorov, kde sme si uviedli, kedy a prečo je výhodnejšie zdaňovanie autorských honorárov prostredníctvom zrážkovej dane a pomocou daňového priznania. Táto metóda nám pomohla aj pri porovnávaní daňovo – odvodového zaťaženia autorov.

V praktickej časti diplomovej práce sme použili aj metódu kvantifikácie a metódu konkretizácie. Metódy boli použité pri výpočte čistých príjmov autorov a umelcov, ako aj pri výpočte daňovej povinnosti tejto skupiny daňovníkov. Na základe týchto metód sme vyčíslili výšku čistého príjmu autorov a umelcov po zaplatení príspevku do umeleckých fondov, dane a odvodov do zdravotnej a Sociálnej poisťovne. Vypočítali sme daňovú povinnosť umelca, ktorý je rezident Slovenskej republiky a má povinnosť zdaňovať svoje celosvetové príjmy. Prostredníctvom metódy konkretizácie sme vytýčili konkrétne situácie v modelových príkladoch.

Poslednými aplikovanými metódami v diplomovej práci sú metóda syntézy a metóda indukcie. Metódu syntézy sme aplikovali pri zhrnutí dosiahnutých výsledkov z jednotlivých uvedených modelových situácií. Metóda indukcie sa v prácach používa na tvorenie všeobecných záverov prostredníctvom zhodnotených základných vedeckých údajov.⁴⁷

⁴⁷RISTVEJ, Jozef. *Vedecké metódy*. [online]. 2010. [cit. 2019-03-29]. Dostupné na: http://trilobit.fai.utb.cz/vedecke-metody?fbclid=IwAR0EiMpOAIQkc3HgUqsqZwBx_zUwPkXt_zukhZVHDVcxhGHb06xBxskZ9TU.

4 Výsledky práce

V tejto časti našej diplomovej práce budeme analyzovať povinnosti autorov, ktoré im vznikajú vo vzťahu k jednotlivým inštitúciám ako je daňový úrad, zdravotná poisťovňa, Sociálna poisťovňa a uvedieme si aké povinnosti majú autori voči umeleckým fondom a kedy a z akého dôvodu vzniká autorovi povinnosť registrovať sa pre platenie dane z pridanej hodnoty. Ďalej si uvedieme rozdiely, aké vznikajú v prípade zdaňovania autorov prostredníctvom zrážkovej dane a prostredníctvom daňového priznania a porovnáme kedy a prečo sa autorovi oplatí písomne dohodnúť s platiteľom príjmu o neuplatňovaní zrážkovej dane a naopak, kedy nie. V modelových príkladoch znázorníme aj daňovo – odvodové zaťaženie tejto skupiny daňovníkov. Následne si na modelových príkladoch uvedieme postup zdaňovania rezidenta a nerezidenta Slovenskej republiky. V poslednej časti si uvedieme, v akej situácii je pre autora výhodnejšie založenie s. r. o. a zároveň aké výhody a nevýhody zo založenia vyplývajú.

4.1. Povinnosti autorov vo vzťahu k jednotlivým inštitúciám

4.1.1 *Autori a ich povinnosť registrovať sa na daňovom úrade*

V prípade zdaňovania aktívnych príjmov podľa § 6 ods. 2 zákona o dani z príjmov prostredníctvom daňového priznania, autorovi vzniká povinnosť registrácie na daňovom úrade. Daňový úrad nachádzajúci sa v mieste bydliska autora považujeme za miestne príslušného správcu dane. Môžeme povedať, že ide o totožnú povinnosť registrácie, ako majú napríklad živnostníci. Autorovi v takejto situácii vzniká povinnosť podania žiadosti o pridelenie daňového identifikačného čísla na daňový úrad. Túto žiadosť je autor povinný podať do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom začal vykonávať svoju zárobkovú činnosť ako autor. Následne po úspešnej registrácii je autorovi pridelené daňovým úradom daňové identifikačné číslo.⁴⁸

⁴⁸BENKO, Ján. *Zdaňovanie príjmov umelcov (autorov). Ako zdaňovať honoráre, licencie a licenčné poplatky v roku 2018*. [online]. 2018. [cit. 2019-01-05]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3459/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-umelcov-2018.xhtml>.

4.1.2 Autori a zdravotné poistenie

Autorov, ktorí majú 18 a viac rokov a poberajú príjmy z autorskej činnosti na základe § 6 ods. 2 zákona o dani z príjmov a tieto príjmy zdaňujú prostredníctvom daňového priznania považujeme za *samostatne zárobkovo činné osoby* jednak na účely zdravotného poistenia a jednak na účely sociálneho poistenia.⁴⁹

Autorské honoráre fyzických osôb, ktoré predstavujú aktívny príjem podľa § 6 ods. 2 zákona o dani z príjmov sú súčasťou vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby. V tejto súvislosti však ide len o príjmy, ktoré sú zdaňované prostredníctvom daňového priznania, nie zrážkovou daňou. Povinnosť platiť zdravotné poistenie vzniká autorom v deň, kedy sa stali samostatne zárobkovo činnými osobami.

Na účely platenia zdravotného poistenia autorov je potrebné poznať *minimálny* a *maximálny vymeriavací základ*. *Minimálny vymeriavací základ* podľa § 13 ods. 10 zákona o zdravotnom poistení je pre samostatne zárobkovo činnú osobu určený vo výške 50 % z priemernej mesačnej mzdy. Priemerná mesačná mzda sa posudzuje za kalendárny rok, ktorý predchádza rozhodujúcemu obdobiu dva roky. Kalendárny rok, v ktorom je poistné autorom platené sa nazýva rozhodujúce obdobie.

Maximálny vymeriavací základ pre platenie zdravotného poistenia je od roku 2017 zrušený. To znamená, že sa platí z celého autorského honoráru.⁵⁰

Môže nastať situácia, že autor je zároveň poistencom štátu alebo zamestnancom. V takomto prípade autor nemá určený minimálny vymeriavací základ pre platenie poistného na zdravotné poistenie. V praxi to znamená, že prvý rok, kedy autor vykonáva *samostatne zárobkovú činnosť* môže platiť preddavky na verejné zdravotné poistenie v sume nižšej ako minimálny vymeriavací základ alebo ich dokonca nemusí platiť vôbec, čo znamená, že hovoríme o nulovom preddavku. V nasledujúcich rokoch bude autor platiť poistné v závislosti od vymeriavacieho základu, ktorý skutočne dosiahol.⁵¹

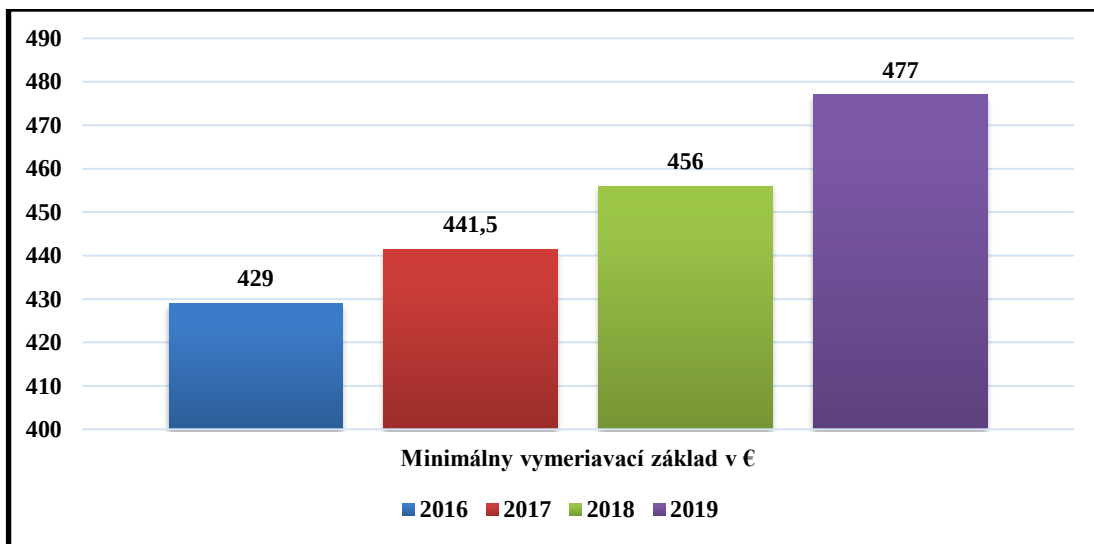
⁴⁹SENEŠI, Norbert. *Odvody živnostníkov a iných SZČO do zdravotnej a Sociálnej poisťovne od roku 2018*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-07]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3413/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-zivnostnikov-szco-2018.xhtml>.

⁵⁰Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, §13 ods. 10

⁵¹SENEŠI, Norbert. *Odvody živnostníkov a iných SZČO do zdravotnej a Sociálnej poisťovne od roku 2018*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-07]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3413/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-zivnostnikov-szco-2018.xhtml>.

Nasledujúci graf nám zobrazuje vývoj minimálneho vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby na zdravotné poistenie od roku 2016 do roku 2019.

Graf č. 1: Vývoj minimálneho vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby v rokoch 2016-2019

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <https://www.socpoist.sk/slovník-pojmov/11s?prm1=640>.

Nasledujúci vzorec nám znázorňuje, ako sa určí vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby:

$$\text{Vymeriavací základ} = \frac{\begin{array}{l} \text{základ dane podľa § 6 ods.1 a 2 zákona o dani z príjmov} \\ + \text{poistné na verejné zdravotné poistenie} \\ + \text{poistné na sociálne poistenie} \end{array}}{\text{počet mesiacov prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti}} / 1,486$$

Autori sú povinní platiť preddavky na zdravotné poistenie mesačne, a tieto preddavky majú povinnosť zaplatiť do 8. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Za rok 2018 predstavoval mesačný preddavok na zdravotné poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby výšku 14 % vymeriavacieho základu, čo predstavovalo 63,84 €. V prípade, že ide o zdravotne postihnutú osobu, výška preddavku je 7 % vymeriavacieho základu, čiže 31,92 €. V roku 2019 platia autori preddavky na zdravotné poistenie vo výške 14 % vymeriavacieho základu platného pre rok 2019, čo predstavuje sumu 66,78 €. Pre zdravotne postihnuté osoby je to suma vo výške 33,39 €.

4.1.3 Autori a sociálne poistenie

Daňovník, ktorý má príjmy z autorských honorárov podľa § 6 ods. 2 a) zákona o dani z príjmov, sa pre účely sociálneho poistenia považuje za samostatne zárobkovo činnú osobu.⁵² Autorské honoráre predstavujú v takomto prípade súčasť vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby. Neplatí to však pre autorské honoráre zdaňované zrážkovou daňou.

Povinnosť platenia odvodov autora sa posudzuje vždy k 1. júlu respektíve k 1. októbru (v prípade, že bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania fyzickej osobe) kalendárneho roka, nasledujúceho po kalendárnom roku, kedy príjem autora presahuje zákonom stanovenú hranicu. To znamená, že autorovi vzniká povinnosť platiť sociálne poistenie len v prípade, že jeho hrubý príjem presiahne 12-násobok minimálneho mesačného vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby v aktuálnom kalendárnom roku.⁵³

Povinnosť platenia sociálneho poistenia zistí Sociálna poisťovňa na základe daňového priznania, ktoré autor podal, a následne mu túto skutočnosť oznámi a zašle dokumenty ako aj určenú výšku odvodov, ktoré je fyzická osoba povinná zaplatiť.⁵⁴ Vymeriavací základ pre sociálne poistenie je rovnaký ako pre zdravotné poistenie, ktoré sme si uviedli na grafe vyššie.

V nasledujúcej tabuľke si uvedieme dve situácie, kedy vzniká autorovi povinnosť platenia odvodov do Sociálnej poisťovne a kedy nie. Prvou situáciou je, že autor nedosiahol respektíve jeho príjem z autorských honorárov je rovný sume 5 472 € za rok 2017. Druhou situáciou je, že príjem autora za rok 2017 je nižší ako suma 5 472 €.

Ďalšou dôležitou skutočnosťou je, že v prípade ak autor od určitého dňa nevykonáva autorskú činnosť na základe čestného vyhlásenia, účasť na sociálnom poistení mu zaniká odo dňa, kedy bolo čestné vyhlásenie doručené. Tak isto môže na základe čestného vyhlásenia vzniknúť povinnosť platenia sociálneho poistenia dňom, kedy autor začal opäť

⁵²Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v z. n. p., § 5

⁵³ČERNEGOVÁ, Anna. *Odvody SZČO (živnostníkov) do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019*. [online]. 2018. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3883/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019.xhtml>.

⁵⁴ĐURICOVÁ, Lesana. *Slobodné povolania – platenie odvodov a daní v roku 2017*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.lesana-duricova.sk/news/slobodne-povolania-platenie-odvodov-a-dani-v-roku-2017/>.

vykonávať autorskú činnosť, najskôr však odo dňa, kedy bolo čestné vyhlásenie doručené Sociálnej poisťovni.

Tabuľka č. 7: Povinnosť autora platiť odvody do Sociálnej poisťovne od 1.7.2018-30.6.2019

Hranica príjmov za rok 2017 pre účely platenia sociálneho poistenia od 1.7.2018 – 30.6.2019	
príjem autora v roku 2017 $> 12 \times 456 \text{ €} = 5\,472 \text{ €}$ (12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu k 1.1.2018)	autorovi vzniká povinnosť platiť sociálne poistenie od 1. júla 2018
príjem autora v roku 2017 $\leq 5\,472 \text{ €}$	autorovi nevzniká povinnosť platiť sociálne poistenie

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Dane a účtovníctvo v praxi, Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018 (2. časť)

V prvej situácii autorovi v období, ktoré sme si uviedli v tabuľke nevzniká povinnosť platiť odvody do Sociálnej poisťovne, avšak má možnosť dobrovoľného poistenia. V prípade, že autor v období od 1.7.2017 do 30.6.2018 v Sociálnej poisťovni poistený už bol a tak isto bol aj povinný v tomto období odvádzať odvody do Sociálnej poisťovne, z dôvodu zániku účasti na sociálnom poistení ho Sociálna poisťovňa k 1.7.2018 odhlási zo zoznamu platiteľov a následne mu toto odhlásenie oznámi.

Druhou situáciou je, že príjem fyzickej osoby – autora z autorských honorárov presiahol 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu pre samostatne zárobkovo činnú osobu, čo sme si aj znázornili v predchádzajúcej tabuľke. V takomto prípade autorovi vznikne povinná účasť na sociálnom poistení. V nasledujúcej tabuľke máme zobrazené dve hranice príjmov platné pre rok 2018.

Tabuľka č. 8: povinnosť autora platiť odvody do Sociálnej poisťovne od 1.7.2019-30.6.2020

Hranica príjmov za rok 2018 pre účely platenia sociálneho poistenia od 1.7.2019 – 30.6.2020	
príjem autora v roku 2018 $> 12 \times 477 \text{ €} = 5\,724 \text{ €}$ (12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu k 1.1.2019)	autorovi vzniká povinnosť platiť sociálne poistenie od 1. júla 2019
príjem autora v roku 2018 $\leq 5\,724 \text{ €}$	autorovi nevzniká povinnosť platiť sociálne poistenie

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Dane a účtovníctvo, Odvody SZČO (živnostníkov) do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019

Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje sadzby sociálneho poistenia, ktoré je autor povinný odvádzať z vymeriavacieho základu do Sociálnej poisťovne v prípade, že mu vznikne povinnosť platenia poistného.

Tabuľka č. 9: Sazby poistného na sociálne poistenie autorov (SZČO)

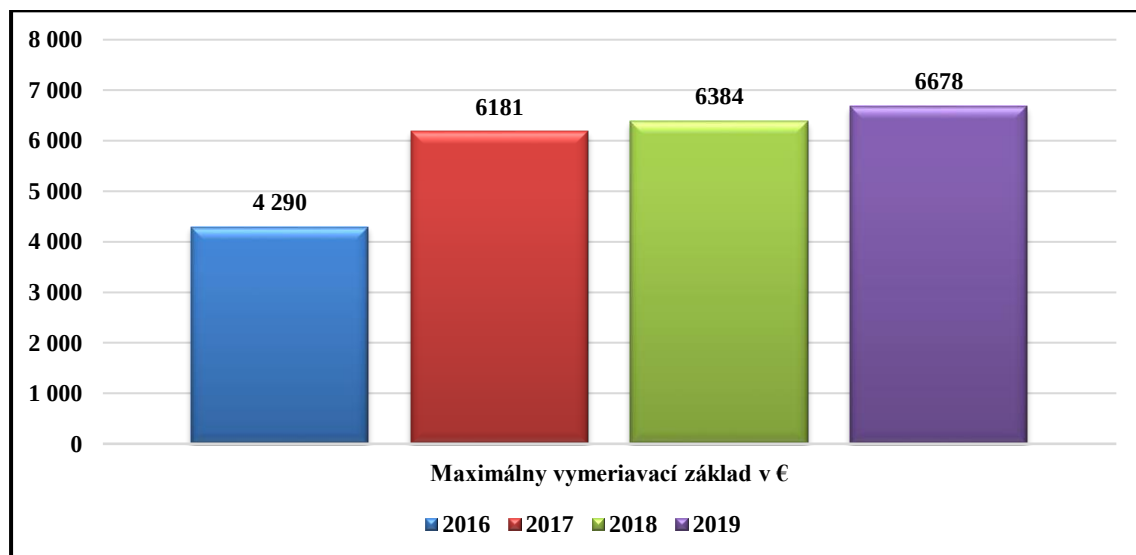
Druh poistenia	Sadzby poistného v %
Nemocenské	4,4
Starobné	18
Invalidné	6
Rezervný fond solidarity	4,75
Spolu	33,15

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3883/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019.xhtml>.

Dôležité je poznamenať, že autori invalidné poistenie neplatia v prípade, že sú poberateľmi vybraných druhov dôchodkov ako napríklad starobného dôchodku, výsluhového dôchodku a podobne.⁵⁵

Nasledujúci graf nám znázorňuje vývoj maximálneho vymeriavacieho základu od roku 2016 do roku 2019.

Graf č. 2: Maximálny vymeriavací základ na sociálne poistenie v rokoch 2016-2019

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: <https://www.socpoist.sk/slovník-pojmov/11s?prm1=640>

⁵⁵ČERNEGOVÁ, Anna. *Odvody SZČO (živnostníkov) do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019*. [online]. 2018. [cit. 2019-01-29]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3883/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019.xhtml>.

Ako v prípade zdravotného poistenia, aj na účely platenia sociálneho poistenia je potrebné poznať *minimálny a maximálny vymeriavací základ* autora. Ako sme už v našej práci spomenuli, *minimálny vymeriavací základ* je pre účely platenia odvodov do Sociálnej poisťovne rovnaký ako v prípade zdravotného poistenia. Avšak na rozdiel od zdravotného poistenia, *maximálny vymeriavací základ* pre účely platenia sociálneho poistenia stanovený je.⁵⁶

Vymeriavací základ autora pre účely platenia sociálneho poistenia sa určuje na základe nasledujúceho vzorca:

$$\text{Vymeriavací základ} = \frac{\begin{array}{l} \text{základ dane podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov} \\ + \text{poistné na verejné zdravotné poistenie} \\ + \text{poistné na sociálne poistenie} \end{array}}{12} / 1,486$$

„Bez ohľadu na to, či autor vykonával činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby celý kalendárny rok alebo len časť kalendárneho roka, pri určení vymeriavacieho základu na sociálne poistenie sa základ dane podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov neznížený o povinné odvody na verejné zdravotné poistenie a na sociálne poistenie vždy delí číslom 12.“⁵⁷

Ak autorovi vznikne povinnosť platiť odvody do Sociálnej poisťovne, platiť bude v období, ktoré predstavuje nadväzujúcich 12 po sebe idúcich kalendárnych mesiacov. Podobne ako pri zdravotnom poistení, splatnosť poistného na sociálne poistenie je do 8. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.⁵⁸ V období od 1.7.2018 do 31.12.2018 platil autor, ktorému vznikla povinnosť platiť sociálne poistenie sumu 151,16 €, čo predstavovalo 33,15 % z minimálneho vymeriavacieho základu platného pre rok 2018. V období od 1.1.2019 do 30.6.2019 je autor povinný platiť sumu 158,11 €, vypočítanú z minimálneho vymeriavacieho základu platného pre samostatne zárobkovo činnú osobu za rok 2019.

⁵⁶RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, 66 s. ISSN 1335-7034.

⁵⁷RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 10, 66 s. ISSN 1335-7034.

⁵⁸ĐURICOVÁ, Lesana. *Slobodné povolania – platenie odvodov a daní v roku 2017*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-30]. Dostupné na: <https://www.lesana-duricova.sk/news/slobodne-povolania-platenie-odvodov-a-dani-v-roku-2017/>.

4.1.4 Autori a umelecké fondy

Príjemca autorských odmien a odmien výkonných umelcov je povinný odvádzať príspevok vo výške 2 % z jeho hrubých príjmov. Príspevky sú platené do týchto fondov:

- fond výtvarných umení
- literárny fond
- hudobný fond

Do *fondy výtvarných umení* platia tento príspevok umelci, do *literárneho fondu* autori a do *hudobného fondu* hudobníci. Tento príspevok odvádzajú fyzické osoby respektíve právnické osoby, ktoré odmeny vyplácajú. Sú to napríklad vydavateľstvo alebo filmový producent. Tieto osoby majú povinnosť zrazený príspevok z hrubých príjmov vyúčtovať a odviesť do 20. dňa nasledujúceho mesiaca po vyplatení príjmu príslušnému fondu. V prípade, že fyzická osoba pracuje nezávisle, čiže bez vydavateľa uplatňuje sa špecifický prístup.⁵⁹

4.1.5 Autori a registrácia pre platenie dane z pridanej hodnoty

Tak isto ako pri vykonávaní iných povolání, aj pre autorov platia rovnaké pravidlá pre platenie dane z pridanej hodnoty. To znamená, že ak autor dosiahne za predchádzajúcich 12 mesiacov, ktoré po sebe nasledujú obrat v hodnote, ktorá dosiahne hranicu 49 790 €, je povinný *registrovať sa pre platenie dane z pridanej hodnoty*.⁶⁰ V prípade, že autor dosiahne uvedený limit je povinný podať žiadosť a to do 20. dňa nasledujúceho mesiaca po mesiaci, kedy dosiahol túto hranicu. Môže nastať aj situácia, že autor tento obrat dosiahne skôr ako za 12 mesiacov. V takomto prípade je povinný podať žiadosť o registráciu pre daň už v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bol obrat dosiahnutý. Správca dane následne autora zaregistruje do 21 dní odo dňa, kedy bola doručená žiadosť o registráciu, pridelí mu identifikačné číslo pre daň spolu s osvedčením o registrácii pre daň.⁶¹

⁵⁹Zákon č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v z. n. p., § 5

⁶⁰ĐURICOVÁ, Lesana. *Slobodné povolania – platenie odvodov a daní v roku 2017*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-30]. Dostupné na: <https://www.lesana-duricova.sk/news/slobodne-povolania-platenie-odvodov-a-dani-v-roku-2017/>.

⁶¹REGISTRAČNÁ POVINNOSŤ PRE DPH. *Registrácia za platiteľa DPH*. [online]. 2019. [cit. 2019-01-30]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/registracna-povinnost-pre-dph>.

4.2. Možnosti zdaňovania aktívnych príjmov autorov v SR

Ako sme si uviedli v teoretickej časti našej práce, od roku 2016 sú autorské honoráre zdaňované prednostne prostredníctvom zrážkovej dane vo výške 19 % podľa § 43 ods. 3h) zákona o dani z príjmov v prípade, že sa autor vopred nedohodne s platiteľom dane o uplatnení iného postupu.⁶²

Druhou možnosťou zdanenia autorského honoráru je, že sa autor vopred dohodne na písomnej dohode s platiteľom príjmov o neuplatňovaní zrážkovej dane a bude sa postupovať na základe § 43 ods. 14 zákona o dani z príjmov. V takomto prípade si autor príjem bude zdaňovať sám, čo znamená, že podá daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb za príslušné zdaňovacie obdobie.

Na nasledujúcich modelových príkladoch si znázorníme situácie zdaňovania autorských honorárov vo výške 4 000 €, 7 000 € a 35 000 € prostredníctvom zrážkovej dane, ako aj prostredníctvom daňového priznania. Uvedieme si daňovo – odvodové zaťaženie autorov v percentách. Na grafe si ukážeme jednotlivé čisté príjmy autorov, ktoré vypočítame v našich modelových príkladoch a porovnáme, kedy je výhodnejšia voľba zdanenia zrážkovou daňou a kedy prostredníctvom daňového priznania.

4.2.1 Zdaňovanie aktívnych príjmov autorov zrážkovou daňou

V prípade zdaňovania autorov zrážkovou daňou je vyplatený príjem autorovi znížený o príspevok do literárneho fondu a následne znížený o zrážkovú daň vo výške 19 %. Autorovi nevznikajú žiadne ďalšie povinnosti, ako sú registrácia na daňovom úrade a platenie odvodov na sociálne a zdravotné poistenie. Autor však v takomto prípade nemá možnosť uplatnenia nezdaniateľných častí ani daňového bonusu.⁶³ Na nasledujúcich príkladoch si znázorníme modelové situácie zdaňovania autorských honorárov zrážkovou daňou pri rôznej výške príjmov. Čistý príjem autorov pri zrážkovej dani predstavuje 79,38 % z hrubého príjmu. Daňovo – odvodové zaťaženie autorov je prípade zdaňovania zrážkou vo výške 20,62 %.

⁶²Úplné znenie zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., §43 ods. 13 a 15

⁶³HUDOKOVÁ, Kristína. *Príjmy z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu*. [online]. 2019. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <http://m.uad.sk/33/prijmy-z-vytvorenia-diela-a-z-podania-umeleckeho-vykonu-uniqueiduchxzASYZNbaPiNpHHX2-5kjE1cF9ISysPTwVrguwZk/>.

PR. 1 Autor A dosiahol v roku 2018 hrubé príjmy z autorských honorárov vo výške 4 000 €. Autorský honorár bol znížený o príspevok do literárneho fondu vo výške 2 % a znížený o zrážkovú daň vo výške 19 %. Po znížení hrubého príjmu o príspevok do fondu a zrážkovú daň dostaneme čistý príjem autora, ktorý je zobrazený v nasledujúcom výpočte v tabuľke.

Tabuľka č. 10: Zdaňovanie autorského honoráru zrážkovou daňou pri ročnom hrubom príjme vo výške 4 000 €

Hrubý príjem autora	4 000 €
Príspevok do literárneho fondu vo výške 2 %	80 €
Základ dane	3 920 €
Zrážková daň vo výške 19 % z 3920 €	744,80 €
Čistý príjem autora	3 175,20 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Čistý príjem autora je po znížení o príspevok do literárneho fondu a odvedení zrážkovej dane vo výške 19 % v hodnote 3 175,20 €.

PR. 2 Autor P mal v roku 2018 hrubý príjem vo výške 7 000 €. Takýto príjem mu bol pred vyplateným znížený o príspevok do umeleckého fondu a následne zdanený zrážkovou daňou vo výške 19 %. Nasledujúci výpočet v tabuľke nám ukazuje postup pri uplatňovaní zrážkovej dane ako aj výšku čistého príjmu autora.

Tabuľka č. 11: Zdaňovanie autorského honoráru zrážkovou daňou pri ročnom hrubom príjme vo výške 7 000 €

Hrubý príjem autora	7 000 €
Príspevok do literárneho fondu vo výške 2 %	140 €
Základ dane	6 860 €
Zrážková daň vo výške 19 % zo 6 860 €	1 303,40 €
Čistý príjem autora	5 556,60 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Čistý príjem autora po znížení o príspevok do literárneho fondu a zrazení zrážkovej dane vo výške 19 % predstavuje 5 556,60 €.

PR. 3 Autor N dosiahol hrubé ročné príjmy vo výške 35 000 €. Tento hrubý príjem mu bude znížený o príspevok do literárneho fondu vo výške 2 % a dostávame zdaniteľný príjem. Následne je zdaniteľný príjem zdanený zrážkovou daňou vo výške 19 %. Čistý príjem autora vznikne ako rozdiel medzi zdaniteľným príjmom a zrážkovou daňou.

Tabuľka č. 12: Zdaňovanie autorského honoráru zrážkovou daňou pri ročnom hrubom príjme 35 000 €

Hrubý príjem autora	35 000 €
Príspevok do literárneho fondu vo výške 2 %	700 €
Základ dane	34 300 €
Zrážková daň vo výške 19 % z 34 300 €	6 517 €
Čistý príjem autora	27 783 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Čistý príjem autora po znížení o príspevok do literárneho fondu vo výške 2 % a zaplatení zrážkovej dane vo výške 19 % predstavuje hodnotu 27 783 €.

4.2.2 Zdaňovanie aktívnych príjmov autorov prostredníctvom daňového priznania

Ak nastane situácia, že sa autor dohodne s platiteľom autorského honoráru na neuplatňovaní zrážkovej dane, príjem z umeleckej činnosti si bude zdaňovať prostredníctvom daňového priznania.⁶⁴ Autorovi bude vyplatený autorský honorár, ktorý je znížený o 2 % do umeleckého fondu. Následne si príjem môže upraviť o paušálne alebo preukázateľné výdavky.

Pri zdaňovaní autorského honoráru prostredníctvom daňového priznania má autor možnosť uplatnenia nezdaniteľných častí, ako aj daňového bonusu v prípade, že má manželku/manžela a deti. Na druhej strane autorovi vznikajú aj ďalšie povinnosti, ako sú odvody na zdravotné a sociálne poistenie. Na nasledujúcich modelových príkladoch si znázorníme zdaňovanie autorských honorárov v rôznej výške a uvedieme si daňovo –

⁶⁴KOKOLOVÁ, Helena. *Ako sa zdaňujú autori diel*. [online]. 2019. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <https://hnonline.sk/expert/1882185-ako-sa-zdanuju-autori-diel>.

odvodové zaťaženie tejto skupiny daňovníkov. Pri výpočte zdravotného a sociálneho poistenia vychádzame zo základu dane, ktorý autor dosiahol v roku 2017.

PR. 4 Autor A v roku 2018 dosiahol ročný hrubý príjem vo výške 4 000 €. Predpokladáme, že autor má 1 dieťa. Autor si uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60 % z ročného hrubého príjmu. Odvody do Sociálnej poisťovne autor neplatí vzhľadom na to, že jeho hrubý príjem nepresiahol hranicu 5 472 €. V roku 2018 autor platil preddavky na zdravotné poistenie z minimálneho vymeriavacieho základu, čo predstavovalo výšku 63,84 € mesačne, pričom v roku 2018 na preddavkoch zaplatil spolu sumu 766,08 € za 12 kalendárnych mesiacov (preddavok za mesiac december 2018 zaplatil v mesiaci december).

Základ dane samostatne zárobkovo činnnej osoby pri paušálnych výdavkoch je definovaný ako:

$$\text{Základ dane samostatne zárobkovo činnnej osoby (autora)} = \text{hrubé príjmy} - \text{paušálne výdavky (60\%)} - \text{skutočne zaplatené poistné (t. j. zaplatené od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018)}$$

Tabuľka č. 13: Zdaňovanie autorského honoráru vo výške 4 000 € prostredníctvom daňového priznania za rok 2018

Hrubý príjem autora		4 000 €
Paušálne výdavky vo výške 60 %	60 % z 4000 €	2 400 €
Základ dane	4000 € - 2 400 €	1 600 €
Sociálne poistenie	Neplatí; príjem < 5 472 €	0 €
Zdravotné poistenie	14 % z min. VZ ₂₀₁₈ = 63,84 € mesačne, t. j. spolu 766,08 € (12 x 63,84 €)	766,08 €
Základ dane upravený o odvody na poistenie	1 600 € - 0 € - 766,08 €	833,92 €
Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka		3 830,02 €
Základ dane upravený o nezdaniteľnú časť	833,92 € - 3 830,02 €	0 €
Daň z príjmu fyzických osôb	19 % x 0 €	0 €
Príspevok do literárneho fondu	2 % z 4 000 €	80 €

Daňový bonus na dieťa	1 x 258,72 €	258,72 €
Čistý príjem autora	4 000€ - 0€ - 766,08 € - 0€ - 80€ +258,72 €	3 412,64 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako môžeme vidieť v uvedenej tabuľke, ak by autor dosiahol hrubý príjem vo výške 4 000 €, uplatnil si paušálne výdavky vo výške 60 % čo predstavuje 2 400 €, zaplatil odvody na sociálne a zdravotné poistenie, uplatnil si daňový bonus na jedno vyživované dieťa a odviezol príspevok do literárneho fondu vo výške 2 %, jeho čistý príjem by predstavoval sumu 3 412,64 € . Z hrubého príjmu teda ostane autorovi 85,31 %.

Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje daňovo – odvodové zaťaženie autora A. Pri výpočte daňovo – odvodového zaťaženia nepočítame s daňovým bonusom, ktorý má vplyv na zvýšenie čistého príjmu. Odvody autora zahŕňajú odvody na zdravotné a sociálne poistenie, ako aj príspevok do umeleckého fondu.

Tabuľka č. 14: Daňovo - odvodové zaťaženie autora A

	Položky	€	%
1	Hrubý príjem v roku 2018	4 000	100
2	Čistý príjem v roku 2018	3 153,92	78,85
3	Odvody autora (SZČO)	846,08	21,15
4	Daňová povinnosť	0	0
5	Spolu odvody a daň	846,08	21,15

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: www.epi.sk, Daňovo-odvodové zaťaženie zamestnanec verzus živnostník v roku 2018

Poistné na sociálne a zdravotné poistenie autor A platil v roku 2018 z minimálneho vymeriavacieho základu. Odvodová povinnosť autora A sa teda v nasledujúcom roku môže zmeniť.

PR. 5 Autor P v roku 2018 dosiahol ročný hrubý príjem vo výške 7 000 €. Predpokladáme, že autor má 1 dieťa. Autor si uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60 % z ročného hrubého príjmu. Autor platil v roku 2018 preddavky na zdravotné poistenie z minimálneho vymeriavacieho základu platného pre rok 2018, t. j. vo výške 63,84 € mesačne, pričom v roku 2018 na preddavkoch zaplatil spolu sumu 766,08 € za 12 kalendárnych mesiacov. V roku 2018 bol autor P povinný platiť od 1.7.2018 aj sociálne

poistenie, nakoľko jeho hrubé príjmy (SZČO) za rok 2017 presiahli sumu na vznik platenia poistného do Sociálnej poisťovne v hodnote 5 472 €, pričom sociálne poistenie platil z minimálneho vymeriavacieho základu pre rok 2018. Autor P teda v roku 2018 zaplatil sociálne poistenie za 6 mesiacov.

Tabuľka č. 15: Zdaňovanie autorského honoráru vo výške 7 000 € prostredníctvom daňového priznania za rok 2018

Hrubý príjem autora		7 000 €
Paušálne výdavky vo výške 60 %	60 % z 7 000 €	4 200 €
Základ dane	7 000 € - 4 200 €	2 800 €
Sociálne poistenie	6 mesiacov x 151,16 € (33,15 % z min. VZ ₂₀₁₈)	906,96 €
Zdravotné poistenie	14 % z min. VZ ₂₀₁₈ = 63,84 € mesačne, t. j. spolu 766,08 € (12 x 63,84 €)	766,08 €
Základ dane upravený o odvody na poistenie	2 800 € - 906,96 € - 766,08 €	1 126,96 €
Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka		3 830,02 €
Základ dane upravený o nezdaniteľnú časť	1 126,96 € - 3 830,02 €	0 €
Daň z príjmu fyzických osôb	19 % x 0 €	0 €
Príspevok do literárneho fondu	2 % z 7 000 €	140 €
Daňový bonus na dieťa	1 x 258,72 €	258,72 €
Čistý príjem autora	7 000 € - 906,96 € - 766,08 € - 0 € - 140 € + 258,72 €	5 445,68 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

V prípade, že by autor dosiahol hrubý príjem vo výške 7 000 €, uplatnil si paušálne výdavky vo výške 60 % čo predstavuje 4 200 €, zaplatil odvody na sociálne a zdravotné poistenie, zaplatil príspevok do literárneho fondu a uplatnil si daňový bonus na jedno vyživované dieťa, jeho čistý príjem by predstavoval sumu 5 445,68 € . Z hrubého príjmu autorovi P ostane 77,80 %.

Na nasledujúcej tabuľke máme zobrazené daňovo – odvodové zaťaženie autora P. Pri výpočte daňovo – odvodového zaťaženia autora P sme nezohľadnili daňový bonus, dôležité je však poznamenať, že daňový bonus na dieťa navyšuje čistý príjem autora P. Položka odvody autora obsahuje zaplatený príspevok do umeleckého fondu a odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne.

Tabuľka č. 16: Daňovo - odvodové zaťaženie autora P

	Položky	€	%
1	Hrubý príjem v roku 2018	7 000	100
2	Čistý príjem v roku 2018	5 186,96	74,10
3	Odvody autora (SZČO)	1 813,04	25,90
4	Daňová povinnosť	0	0
5	Spolu odvody a daň	1 813,04	25,90

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: www.epi.sk, Daňovo-odvodové zaťaženie zamestnanec verzus živnostník v roku 2018

Autor P platil poistné na sociálne a zdravotné poistenie v roku 2018 z minimálneho vymeriavacieho základu. Odvodová povinnosť autora P sa v nasledujúcom roku môže zmeniť.

PR. 6 V tomto príklade si znázorníme situáciu autora N, ktorý mal ročné hrubé príjmy vo výške 35 000 €. Autor sa rozhodol zdaňovať svoj príjem z umeleckej činnosti prostredníctvom daňového priznania. Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje výpočet daňovej a odvodovej povinnosti autora.

V roku 2018 platil autor preddavky na zdravotné poistenie z minimálneho vymeriavacieho základu a to vo výške 63,84 € mesačne, pričom za rok 2018 zaplatil autor preddavky vo výške 766,08 € za 12 kalendárnych mesiacov. Predpokladáme, že autor bol v roku 2018 povinný platiť aj sociálne poistenie a to od 1. 7. 2018, nakoľko jeho hrubé príjmy presiahli hodnotu 5 472 €, pričom sociálne poistenie platil z minimálneho vymeriavacieho základu pre rok 2018. V nasledujúcom daňovom priznaní za rok 2019 sa však výška odvodov na poistenie môže meniť v závislosti od výšky príjmov.

Tabuľka č. 17: Zdaňovanie autorského honoráru vo výške 35 000 € prostredníctvom daňového priznania za rok 2018

Hrubý príjem autora		35 000 €
Paušálne výdavky vo výške 60 %	60 % z 35 000 € = 21 000 € (maximum 20 000 €)	20 000 €
Základ dane	35 000 € - 20 000 €	15 000 €
Sociálne poistenie	6 mesiacov x 151,16 € (33,15 % z min. VZ ₂₀₁₈)	906,96 €
Zdravotné poistenie	14 % z min. VZ ₂₀₁₈ = 63,84 € mesačne, t. j. spolu 766,08 € (12 x 63,84 €)	766,08 €
Základ dane upravený o odvody na poistenie	15 000 € - 906,96 € - 766,08 €	13 326,96 €
Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka		3 830,02 €
Základ dane upravený o nezdaniteľnú časť	13 326,96 € - 3 830,02 €	9 496,94 €
Daň z príjmu fyzických osôb	19 % x 9 496,94 €	1 804,41 €
Príspevok do literárneho fondu	2 % z 35 000 €	700 €
Daňový bonus na dieťa	1 x 258,72 €	258,72 €
Čistý príjem autora	35 000 € - 906,96 € - 766,08 € - 1 804,41 € - 700 € + 258,72 €	31 081,27 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ak hrubý príjem autora predstavuje 35 000 € a autor si uplatnil paušálne výdavky vo výške 60 % čo predstavuje 21 000 €, avšak paušálne výdavky si je možné uplatniť maximálne vo výške 20 000 €, zaplatil odvody na sociálne a zdravotné poistenie, zaplatil daň, uplatnil si daňový bonus na jedno vyživované dieťa, jeho čistý príjem by predstavoval sumu 31 081,27 €. Z hrubého príjmu ostane autorovi N 88,80 %.

Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje daňovo – odvodové zaťaženie autora N. V kalkulácii daňovo – odvodového zaťaženia autora N sme taktiež nezohľadnili daňový bonus na vyživované dieťa.

Tabuľka č. 18: Daňovo - odvodové zaťaženie autora N

	Položky	€	%
1	Hrubý príjem v roku 2018	35 000	100
2	Čistý príjem v roku 2018	30 822,55	88,06
3	Odvody autora (SZČO)	2 373,04	6,78
4	Daňová povinnosť	1 804,01	5,15
5	Spolu odvody a daň	4 177,05	11,93

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: www.epi.sk, Daňovo-odvodové zaťaženie zamestnanec verzus živnostník v roku 2018

Odvody do Sociálnej a zdravotnej poisťovne autor N platil v roku 2018 z minimálneho vymeriavacieho základu. Odvodová povinnosť autora N sa v nasledujúcom roku môže zmeniť.

4.2.3 Komparácia zdanenia aktívnych príjmov autorov zrážkovou daňou a prostredníctvom daňového priznania

Ako sme si uviedli, tak pri zdanení zrážkovou daňou je hrubý príjem znížený o príspevky do umeleckých fondov vo výške 2 % a následne je zdaniteľný príjem zdanený zrážkovou daňou vo výške 19 %. V takomto prípade však autor nemá nárok na nezdaniteľné časti ani na daňový bonus, avšak ako pozitívum je považované to, že autor nie je povinný platiť odvody na sociálne a zdravotné poistenie.⁶⁵

Pri zdaňovaní autorského honoráru prostredníctvom daňového priznania má autor nárok na nezdaniteľné časti, ako aj na uplatnenie daňového bonusu. Autor si môže daňovú povinnosť znížiť prostredníctvom paušálnych výdavkov, ktoré sú od roku 2017 vo výške 60 % a v maximálnej sume 20 000 €. ⁶⁶ Za negatívum považujeme registráciu na daňovom úrade, ako aj platenie odvodov na zdravotné a sociálne poistenie.

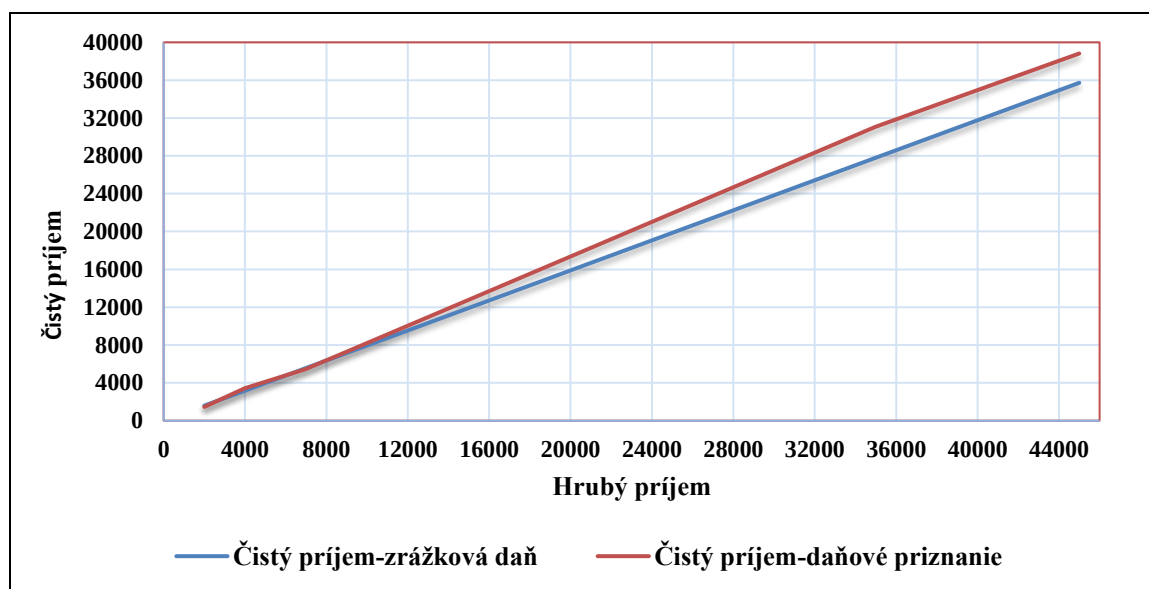
Ďalšou dôležitou skutočnosťou je, že ak sa daňovník rozhodne pre zdanenie autorského honoráru prostredníctvom daňového priznania a jeho zdaniteľný príjem za rok 2018 nepresiahol hodnotu 1 915,01 €, v takomto prípade nie je povinný podávať daňové priznanie a odvádzať daň.

⁶⁵ČERNEGOVÁ, Anna. *Zdaňovanie príjmov autorov v roku 2019*. [online]. 2019. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/zdanovanie-prijmov-autorov-2019>.

⁶⁶Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 6

Nasledujúci graf nám zobrazuje porovnanie situácií, ktoré sme si uviedli na predchádzajúcich príkladoch. Hrubé príjmy autorov boli vo výške 4 000€, 7 000 € a 35 000 €, pričom sme si znázornili situácie, kedy sa autor rozhodol jednak pre zdanenie zrážkovou daňou a jednak pre zdanenie prostredníctvom daňového priznania. Pri príkladoch sme vychádzali z informácií, ktoré sme si uviedli v teoretickej časti.

Graf č. 3: Komparácia čistého príjmu autorov

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na grafe môžeme vidieť, že pri nižšom rozpätí príjmov vznikajú minimálne rozdiely a teda môžeme povedať, že ak by sa autor rozhodol pre zdanenie autorského honoráru prostredníctvom daňového priznania alebo prostredníctvom zrážkovej dane, dosiahol by takmer podobné čisté príjmy. Dôležité je však poznamenať, že v prípade zdanenia prostredníctvom zrážkovej dane ide o nižšie administratívne zaťaženie daňovníka ako v prípade daňového priznania.

Prostredníctvom našich modelových situácií sme dospeli k záveru, že pre autora je od určitej výšky príjmu výhodnejšie zdanenie autorského honoráru prostredníctvom daňového priznania kým nenastane situácia, že autorovi vznikne povinnosť platiť sociálne poistenie. Autor by mal potom svoje rozhodnutie o spôsobe zdaňovania autorského honoráru zvážiť na základe viacerých faktorov.

Pri zdaňovaní autorských honorárov prostredníctvom daňového priznania má daňovník nárok na nezdaniteľnú časť na daňovníka ako aj na daňový bonus na dieťa, čo mu umožňuje znížiť si základ dane, ako aj samotnú daňovú povinnosť. Ďalšou výhodou pri

nižšom príjme v prípade zdaňovania prostredníctvom daňového priznania je, ako sme mohli vidieť aj na našom štvrtom modelovom príklade skutočnosť, že v prípade ak má autor príjmy za rok 2018 nižšie ako 5 724 € nevzniká mu povinnosť platiť odvody do Sociálnej poisťovne.⁶⁷ Dôležité je pripomenúť, že v prípade zdanenia autorského honoráru prostredníctvom daňového priznania sa odvody na zdravotné a sociálne poistenie s vyšším príjmom zvyšujú, a tak isto dochádza aj k zvýšeniu daňovej sadzby v prípade, že daňovník v roku 2018 prekročil základ dane vo výške 35 268,06 €. V takomto prípade sa jeho príjem okrem sadzby 19 % zdaňuje aj sadzbou vo výške 25 %, respektíve dochádza k progresivite zdanenia. Dôležité je aj sledovať, či má autor nárok na nezdaniteľné časti ako aj na daňový bonus.

4.3. Zdaňovanie umelcov s obmedzenou daňovou povinnosťou a umelcov s neobmedzenou daňovou povinnosťou

V teoretickej časti našej diplomovej práce sme si uviedli, kedy je umelec považovaný za rezidenta Slovenskej republiky a naopak, kedy je považovaný za nerezidenta Slovenskej republiky. Toto posúdenie rezidencie je z hľadiska zdaňovania príjmov veľmi dôležité, nakoľko môžu nastať dve situácie. Prvou situáciou je, že v prípade rezidenta sa zdaňujú jeho celosvetové príjmy. Druhá situácia predstavuje zdanenie nerezidenta Slovenskej republiky, respektíve zdaňovanie príjmov zahraničného umelca, ktoré dosiahol na území Slovenskej republiky. Od roku 2016 platí, že autor/umelec sa môže vopred písomne dohodnúť s platiteľom honoráru o neuplatňovaní zrážkovej dane, čiže svoje príjmy vysporiada prostredníctvom daňového priznania. Táto možnosť platí pre rezidentov ako aj nerezidentov Slovenskej republiky.⁶⁸ Na nasledujúcich modelových príkladoch si ukážeme spôsob zdaňovania umelcov s obmedzenou daňovou povinnosťou a s neobmedzenou daňovou povinnosťou.

⁶⁷KOLLÁROVÁ, Zuzana. *Rok 2018. Aké odvody do zdravotnej a Sociálnej poisťovne platia živnostníci*. [online]. 2018. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <https://www.etrend.sk/podnikanie/rok-2018-ake-odvody-do-zdravotnej-a-socialnej-poistovne-platia-zivnostnici.html/>.

⁶⁸FINANČNÁ SPRÁVA. *Zdaňovanie príjmov nerezidenta SR*. [online]. 2016. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/cudzinci-v-sr>.

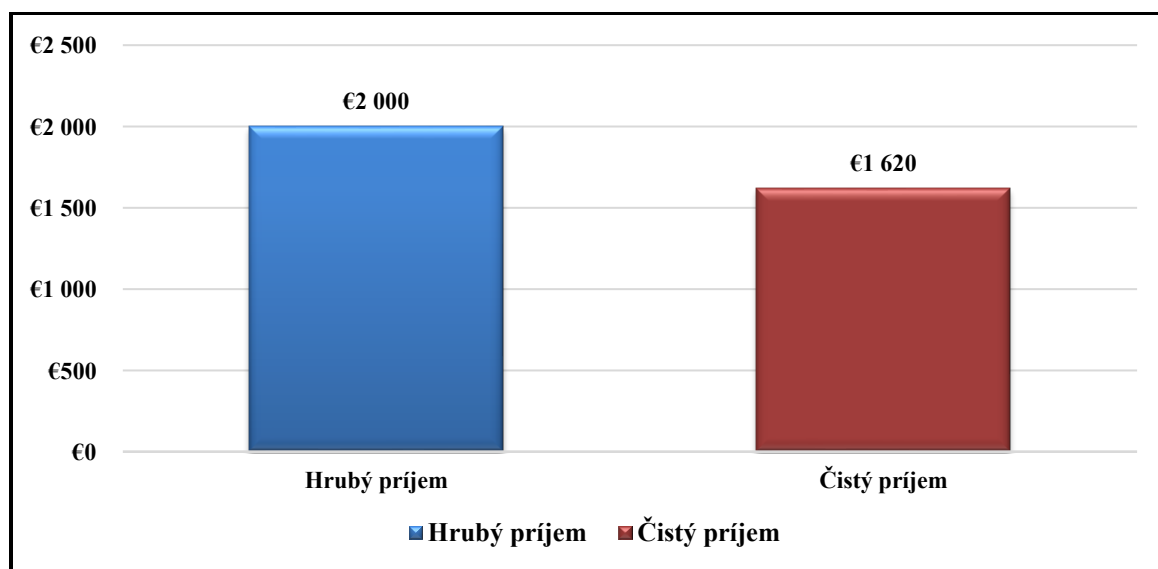
4.3.1 Zdaňovanie príjmov umelcov s obmedzenou daňovou povinnosťou

Ako sme si uviedli v teoretickej časti, príjmy umelcov s obmedzenou daňovou povinnosťou sú zdaňované prostredníctvom zrážkovej dane a to vo výške 19 % ak ide o daňovníka zo zmluvného štátu alebo 35 % ak ide o daňovníka z nezmluvného štátu.

PR. 7 Slovenská firma si 20.12.2018 pozvala na vianočný večierok uznávaného rakúskeho speváka. Rakúsky spevák a slovenská firma sa dohodli, že za večerné vystúpenie mu firma vyplatí honorár vo výške 2 000 €. Táto suma predstavuje hrubý príjem. Ako sa bude postupovať v prípade zdaňovania rakúskeho speváka ?

Nasledujúci graf nám zobrazuje hrubý a čistý príjem v prípade zdaňovania rakúskeho speváka – daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou v Slovenskej republike. Na základe medzinárodnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia medzi Slovenskou republikou a Rakúskou republikou môžu byť podľa článku 17 príjmy umelcov, ktorí vykonávajú svoju činnosť na území Slovenskej republiky zdaniteľné na území Slovenskej republiky, čiže v štáte zdroja.⁶⁹

Graf č. 4: Zdaňovanie rakúskeho speváka zrážkovou daňou

Zdroj: Vlastné spracovanie

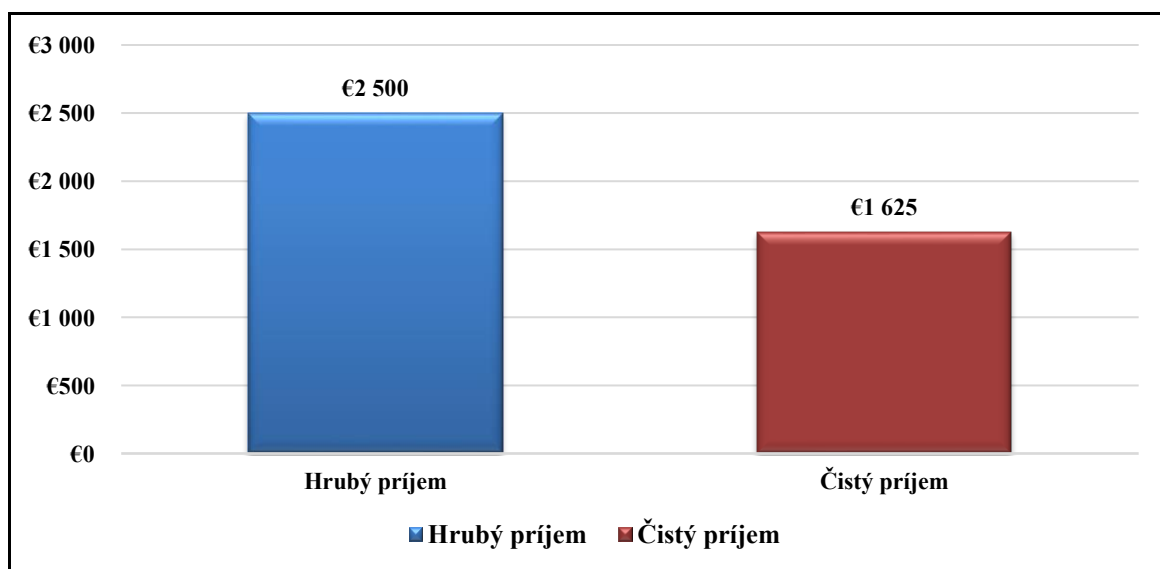
⁶⁹Vyhláška ministra zahraničných vecí 48/1979 Zb. o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a Rakúskou republikou o zamedzení dvojitého zdanenia v odbore daní z príjmu a z majetku, článok 17

Keďže s Rakúskom máme zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, znamená to, že ide o zmluvný štát a preto sme vo výpočte použili 19 % sadzbu zrážkovej dane. Daň vo výške 380 € rakúskemu spevákovi zrazila slovenská spoločnosť, ktorú je povinná odvieť daňovému úradu do 15.1.2019 a suma 1 620 € predstavuje čistý príjem rakúskeho speváka.

Ako sme spomínali v teoretickej časti našej práce, rakúsky spevák sa môže rozhodnúť, či bude tento čistý príjem považovať za daňovo vysporiadaný, alebo bude zrazenú daň vo výške 380 € považovať za preddavok na daň. V prípade, že sa rozhodne pre druhú možnosť, môže podať daňové priznanie na území Slovenskej republiky. Čistý príjem vo výške 1 620 € si tak rakúsky spevák zahrnie do príjmov v príslušnom základe dane a následne preddavok vo výške 380 € odpočíta od dane. V prípade, že daň vyberaná zrážkovou daňou je vyššia ako vypočítaná daň v daňovom priznaní, rakúsky spevák môže žiadať o vrátenie daňového preplatku.⁷⁰

PR. 8 Organizátor divadelného festivalu pozval na vystúpenie 9.8.2018 divadelného umelca z Egypta. Tento divadelný festival sa konal na Slovensku. Za divadelné predstavenie umelec dostal honorár vo výške 2 500 € v deň vystúpenia. Ako sa bude postupovať v prípade zdaňovania egyptského divadelného umelca?

Graf č. 5: Zdaňovanie egyptského divadelného umelca zrážkovou daňou

Zdroj: Vlastné spracovanie

⁷⁰FINANČNÁ SPRÁVA. *Zdaňovanie príjmov nerezidenta SR*. [online]. 2016. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/cudzinci-v-sr>.

V uvedenom grafe môžeme vidieť hrubý a čistý príjem divadelného umelca, ktorý je nerezident. Keďže Slovenská republika nemá s Egyptom uzatvorenú medzinárodnú zmluvu znamená to, že Egypt predstavuje nezmluvný štát. Z tohto dôvodu sme v našom výpočte použili sadzbu zrážkovej dane vo výške 35 %. Po znížení o zrážkovú daň vo výške 875 € predstavuje čistý príjem divadelného umelca hodnotu 1 625 €. Organizátor divadelného festivalu je povinný zrazenú daň v hodnote 875 € odvieť daňovému úradu najneskôr do 15. dňa nasledujúceho mesiaca, čo v našom prípade je do 15.9.2018.

4.3.2 Zdaňovanie príjmov umelcov s neobmedzenou daňovou povinnosťou

Daňovník s neobmedzenou daňovou povinnosťou je rezidentom Slovenskej republiky a má povinnosť zdaňovať svoje celosvetové príjmy bez ohľadu na to, odkiaľ respektíve z akého zdroja príjmy plynú. V modelovom príklade si uvedieme situáciu, kedy slovenský umelec dosahuje okrem príjmov v Slovenskej republike aj príjmy z umeleckej činnosti v Českej republike. Ako sme spomenuli v teoretickej časti, na základe zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia medzi Slovenskou republikou a Českou republikou podľa článku 16 môžu byť príjmy zdanené v štáte zdroja, a následne sa použije metóda zápočtu zaplatenej dane v zahraničí.⁷¹

PR. 9 Slovenský umelec dosiahol v roku 2018 príjmy vo výške 30 000 €. Rozhodol sa zdaňovať príjmy z umeleckej činnosti prostredníctvom daňového priznania. V roku 2018 platil umelec preddavky na zdravotné poistenie z minimálneho vymeriavacieho základu a to vo výške 63,84 € mesačne, pričom spolu zaplatil preddavky vo výške 766,08 € za 12 kalendárnych mesiacov. Predpokladáme, že umelec bol v roku 2018 povinný platiť aj sociálne poistenie a to od 1. 7. 2018, nakoľko jeho hrubé príjmy presiahli hodnotu 5 472 €, pričom sociálne poistenie platil z minimálneho vymeriavacieho základu pre rok 2018. Preddavky na daň z príjmov boli vo výške 5 720 €. Slovenský umelec mal povinnosť odvieť príspevok do umeleckého fondu vo výške 2 %, čo predstavovalo hodnotu 600 €. V Českej republike bol na divadelnom turné, kde mal niekoľko divadelných predstavení. Po skončení divadelných predstavení mu bol v auguste 2018 vyplatený honorár vo výške 616 344 CZK. Z tohto príjmu mu bola zrazená daň v sume 92 451,60 CZK, nakoľko má Česká republika

⁷¹SENEŠI, Norbert. *Kde zdaní príjmy Slovák podnikajúci alebo pracujúci v Česku?* [online]. 2015. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/zdanenie-prijmy-slovak-v-cesku>.

podľa medzinárodnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia právo zdaníť tento príjem.⁷² V Českej republike strávil umelec 80 dní. Ako sa bude postupovať pri výpočte daňovej povinnosti v prípade slovenského umelca, ktorý je rezidentom Slovenskej republiky aby nedošlo k dvojitému zdaneniu tohto honoráru?

Umelec je považovaný za slovenského rezidenta z dôvodu, že na území Slovenskej republiky má trvalý pobyt a strávil tu viac ako 183 dní v roku. Dôležité je honorár vo výške 616 344 CZK prepočítať, keďže je v inej mene. Podľa zákona o dani z príjmov na prepočet použijeme „priemerný kurz za kalendárny mesiac, v ktorom bol príjem poskytnutý alebo kurz platný v deň, v ktorom bol prijatý v cudzej mene.“⁷³

V našom výpočte použijeme priemerný kurz za mesiac august vo výške 25,681 CZK = 1 EUR, uvedený Národnou bankou Slovenska. Príjem divadelného umelca bol po prepočte vo výške 24 000 €.

Na prepočet dane zaplatenej v zahraničí sa podľa zákona o dani z príjmov „použije ročný priemerný kurz za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa podáva daňové priznanie.“⁷⁴ Priemerný kurz za rok 2018 bol v hodnote 25,647 CZK = 1 EUR. Daň zaplatená v zahraničí umelcom bola po prepočte vo výške 3 604,77 €. Nasledujúca tabuľka nám zobrazuje postup pri výpočte daňovej povinnosti slovenského divadelného umelca.

Tabuľka č. 19: Výpočet daňovej povinnosti umelca - rezidenta Slovenskej republiky

1	Úhrn príjmov SR a ČR	54 000 €
2	Paušálne výdavky 60% (0,60 x r.1) max. 20 000 €	20 000 €
3	Celosvetový základ dane	34 000 €
4	Sociálne poistenie SR	906,96 €
5	Zdravotné poistenie SR	766,08 €
6	Celosvetový základ dane upravený o poistné v SR	32 326,96 €
7	Predbežná daňová povinnosť (0,19 x r.6)	6 142,12 €
8	Úhrn príjmov zo zdrojov v ČR	24 000 €
9	Daň zaplatená v ČR	3 604,77 €
10	Výpočet % dane na účely zápočtu (r.8 : r.6)	74,24 %

⁷²Oznámenie č. 238/2003 Z. z. zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku, článok 16

⁷³Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 31 ods. 2

⁷⁴Tamtiež, § 31 ods. 4

11	Maximálna výška dane uznanej na zápočet (r.10 x r.7)	4559,90 €
12	Daň zaplatená v ČR	3 604,77 €
13	Daň uznaná na zápočet v SR	3 604,77 €
14	Daňová povinnosť v SR (r.7 – r.13)	2 537,35 €
15	Preddavok dane v SR	5 720 €
16	Daňový preplatok (r.14 – r.15)	3 182,65 €

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: Hospodárske noviny, Príklad zdanenia príjmu zo zahraničia

V uvedenom výpočte môžeme vidieť, že slovenský umelec si môže daň zaplatenú v Českej republike započítať v plnej výške vzhľadom na to, že daň zaplatená v Českej republike je nižšia ako maximálna výška dane uznanej na zápočet. V súvislosti s výpočtom v tabuľke môžeme hovoriť o úplnom zamedzení dvojitého zdanenia. Zároveň slovenskému umelcovi vyšiel preplatok na dani vo výške 3 182,65 €, o ktorého vrátenie si môže požiadať v daňovom priznaní typu „B“.

V nasledujúcej tabuľke máme zobrazené celkové daňovo – odvodové zaťaženie slovenského umelca. V hrubom príjme máme zahrnuté celosvetové príjmy umelca. Čistý príjem predstavuje hrubý príjem znížený o daňovú povinnosť umelca, odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne, ako aj odvod do umeleckého fondu vo výške 2 %.

Tabuľka č. 20: Daňovo - odvodové zaťaženie slovenského umelca

	Položky	€	%
1	Hrubý príjem v roku 2018	54 000	100
2	Čistý príjem v roku 2018	49 189,61	91,09
3	Odvody umelca (SZČO)	2 273,04	4,21
4	Daňová povinnosť	2 537,35	4,70
5	Spolu odvody a daň	4 810,39	8,91

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: www.epi.sk, Daňovo-odvodové zaťaženie zamestnanec verzus živnostník v roku 2018

Poistné na sociálne a zdravotné poistenie platil slovenský umelec v roku 2018 z minimálneho vymeriavacieho základu. Odvodová povinnosť slovenského umelca sa teda v nasledujúcom roku môže zmeniť.

4.4. Diskusia

V našej diplomovej práci sme skúmali problematiku zdaňovania autorských honorárov v Slovenskej republike ako aj povinnosti autorov voči jednotlivým inštitúciám. Preskúmali sme jednotlivé povinnosti, ktoré môžu vzniknúť tejto skupine daňovníkov ako aj náležitosti, ktoré z týchto povinností vyplývajú. Uviedli sme si možnosti zdaňovania aktívnych príjmov autorov prostredníctvom zrážkovej dane ako aj prostredníctvom daňového priznania. Vyčíslili sme celkové daňovo – odvodové zaťaženie autorov v oboch prípadoch zdaňovania honorárov. Dospeli sme k rôznym zisteniam a výsledkom, na základe ktorých sme potvrdili vznik povinnosti autorov voči zdravotnej a Sociálnej poisťovni v prípade zdaňovania autorských honorárov prostredníctvom daňového priznania, ako aj povinnosť registrácie na daňovom úrade. V tejto súvislosti si môžeme položiť otázku: Je pre autora výhodnejšie zvoliť si zdanenie svojho autorského honoráru prostredníctvom zrážkovej dane alebo uviesť autorský honorár v daňovom priznaní? Kedy je daňovo – odvodové zaťaženie autorov nižšie? Pri týchto otázkach musíme porovnať rôzne výhody ako aj nevýhody pri obidvoch možnostiach zdanenia.

Autor je považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu a na základe toho sa postupuje aj pri zdaňovaní honoráru prostredníctvom daňového priznania v prípade, že sa autor písomne dohodne s platiteľom honoráru o neuplatňovaní zrážkovej dane. Autorovi vznikajú povinnosti ako platenie odvodov do zdravotnej a Sociálnej poisťovne a povinnosť registrovať sa na daňovom úrade. Pre autora však platí aj množstvo výhod ako uplatnenie si daňového bonusu v prípade, že má deti ako aj nezdaniteľných častí jednak na daňovníka a jednak na manžela/manželku. Pri nezdaniteľných častiach je však potrebné skúmať výšku vyplateného honoráru a následne posúdiť, či nárok vzniká. Ďalšou výhodou je uplatnenie si daňových výdavkov a to buď paušálnych vo výške 60 % alebo preukázateľných. Dôležité je však poznamenať, že v prípade vysokých príjmov dochádza k progresívnemu zdaňovaniu autorov ako samostatne zárobkovo činných osôb, kedy sa uplatní 19 % sadzba do určitej výšky príjmu a následne sa použije 25 % sadzba dane z príjmov.

V súvislosti s vyššie uvedeným dochádza k situáciám, kedy autori zvažujú zakladanie spoločností s ručením obmedzeným. Je to hlavne z dôvodu vysokého daňovo – odvodového zaťaženia, kedy ako sme už spomínali, autorovi vzniká povinnosť progresívne zdaňovať svoje príjmy a taktiež dochádza k zvyšovaniu odvodov na zdravotné a Sociálne poistenie. Aj tu sa však stretávame s rôznymi výhodami ako aj nevýhodami. Medzi výhody

s. r. o. môžeme zaradiť zdaňovanie príjmov 21 % sadzbou dane, a to bez ohľadu na výšku príjmov. Ďalšou výhodou je, že v prípade s. r. o. autor neručí svojím osobným majetkom. Výhodou je aj to, že spoločník s. r. o. sociálne poistenie platiť nemusí, a je teda povinný platiť len zdravotné poistenie. Medzi nevýhody môžeme zaradiť vyššie náklady na založenie spoločnosti ako aj dlhší proces založenia ako je to naopak pri samostatne zárobkovo činnnej osobe. Nevýhodou je taktiež možnosť uplatnenia len preukázateľných výdavkov a s tým spojená povinnosť viesť účtovníctvo. Je teda výhodnejšie pre autora vystupovať ako samostatne zárobkovo činnná osoba alebo ako s. r. o. ? V ktorej situácii je jeho daňovo-odvodové zaťaženie nižšie? Od akej výšky príjmov by mal autor zvažovať svoje možnosti zdaňovania?

Záver

V diplomovej práci sme sa venovali problematike zdaňovania autorských honorárov a jednotlivým povinnostiam, ktoré môžu vzniknúť tejto skupine daňovníkov. Problematiku sme spracovali prostredníctvom charakterizovania a vymedzenia základných pojmov z pohľadu autorského zákona a preskúmali sme alternatívy zdaňovania autorských honorárov v podmienkach Slovenskej republiky. Naša práca je zameraná na daňové subjekty s umeleckým zameraním, konkrétne autorov. Keďže dane postihujú každý ekonomický subjekt, ani autori sa tejto povinnosti nevyhnú. Skúmaná problematika je významná z hľadiska zdaňovania aktívnych autorských príjmov a daňovo – odvodového zaťaženia tejto skupiny daňovníkov.

V prvej kapitole práce sme skúmali a uviedli teoretické aspekty danej problematiky. Venovali sme pozornosť teoretickým pojmom ako dielo, autori a ich práva, oboznámili sme sa s autorským zákonom a uviedli sme náležitosti, ktoré z tohto zákona pre autorov vyplývajú, následne sme charakterizovali jednotlivé autorské práva. Taktiež sme definovali pojem duševné vlastníctvo a vymedzili sme pojem licenčná zmluva a uviedli rozličné druhy licenčných zmlúv. V ďalšej časti tejto kapitoly sme sa venovali príjmom autorov ako aj zdaňovaniu týchto príjmov. Uviedli sme si možnosti zdaňovania autorských honorárov v závislosti od toho, či ide o aktívne príjmy alebo o pasívne príjmy. Analyzovali sme zdaňovanie honorárov zrážkovou daňou a popísali jednotlivé náležitosti takéhoto zdaňovania, charakterizovali sme si zdaňovanie príjmov autorov pomocou daňového priznania. Ďalej sme venovali pozornosť zdaňovaniu príjmov autora, ktorý je rezidentom Slovenskej republiky a taktiež sme si uviedli postupy zdaňovania v prípade, že je autor nerezident Slovenskej republiky. Poslednou časťou tejto kapitoly bola analýza situácie, ak autor podniká ako spoločnosť s ručením obmedzeným.

V praktickej časti diplomovej práce sme aplikovali získané teoretické poznatky na konkrétne situácie zdaňovania autorských honorárov a ich jednotlivých povinností. Ako prvé sme venovali pozornosť povinnostiam autorov, ktoré im môžu vzniknúť. Skúmali sme, pri akom spôsobe zdaňovania honorárov sú autori povinní registrovať sa na daňovom úrade a kedy im vzniká registračná povinnosť, uviedli sme si jednotlivé povinnosti voči zdravotnej a Sociálnej poisťovni. Zistili sme, že autori sú povinní platiť odvody na zdravotné a sociálne poistenie len v prípade, že sa rozhodnú zdaňovať svoje autorské honoráre prostredníctvom daňového priznania. Taktiež je dôležité poznamenať, že platiť sociálne poistenie autor

nemusi, pokiaľ nepresiahne stanovenú hranicu pre platenie sociálneho poistenia. Zdravotné poistenie je autor ako samostatne zárobkovo činná osoba povinný platiť odo dňa, kedy sa takouto osobou stal. Výška zdravotného a sociálneho poistenia sa odvíja v závislosti od výšky vymeriavacieho základu jednotlivého daňovníka. Následne sme si uviedli aké povinnosti majú autori voči umeleckým fondom, respektíve akú výšku odvodov musia do jednotlivých fondov odvádzať. Definovali sme situáciu, kedy vzniká autorovi povinnosť registrácie pre platenie dane z pridanej hodnoty.

Ďalšia časť bola venovaná analýze zdaňovania aktívnych príjmov autorov, kde sme si na modelových príkladoch ukázali postupy zdaňovania autorského honoráru prostredníctvom zrážkovej dane pri príjmoch vo výške 4 000 €, 7 000 € a 35 000 €. Vyčíslili sme si jednotlivé čisté príjmy autorov ako aj celkové daňovo – odvodové zaťaženie autorov. V prípade zdaňovania autorov zrážkovou daňou vo výške 19 % bolo ich daňovo – odvodové zaťaženie vo výške 20,62 %. Ďalej sme si prostredníctvom praktických modelových príkladov znázornili situácie, keď sa autori a umelci písomne dohodli na neuplatňovaní zrážkovej dane, a teda si svoje honoráre zdaňujú sami prostredníctvom daňového priznania. Vychádzali sme z rovnakej výšky príjmov ako pri zrážkovej dani a vyčíslili sme si čisté príjmy daňovníkov v prípade, že platia len zdravotné poistenie a uplatňujú si daňový bonus na jedno vyživované dieťa a taktiež ak platia okrem zdravotného poistenia aj sociálne poistenie, uplatňujú si daňový bonus a sú povinní odvádzať odvody do literárneho a umeleckého fondu. Daňovo – odvodové zaťaženie autora A pri výške príjmu 4 000 € predstavovalo 21,15 %. Percentuálne zaťaženie autora P s príjmom 7 000 € bolo vo výške 25,90 %. Autor N, ktorého hrubý príjem bol 35 000 € mal daňovo – odvodové zaťaženie vo výške 11,93 %. Ďalšia časť predstavovala komparáciu týchto možností zdaňovania, kde sme dospeli k názoru, že pre autora je zdaňovanie prostredníctvom daňového priznania výhodnejšie až do situácie, pokiaľ mu nevznikne povinnosť platiť odvody do Sociálnej poisťovne, potom by mal zdaňovanie pomocou daňového priznania zvážiť. Taktiež s vyšším príjmom sa zvyšujú aj odvody na platenie poistného. Je potrebné brať do úvahy viacero faktorov, ako napríklad výšku honoráru, možnosti uplatnenia nezdaniteľných častí ako aj daňového bonusu, povinnosť platiť zdravotné a sociálne poistenie ako aj odvody do umeleckých fondov a až tak zvažovať svoje rozhodnutie.

V ďalšej časti sme sa zamerali na zdaňovanie príjmov autorov v prípade, ak ide o rezidenta a nerezidenta Slovenskej republiky. Na modelových príkladoch sme si znázornili postupy výpočtu čistého príjmu ak ide o daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou

a taktiež ak ide o daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou. Pri týchto príkladoch sme vychádzali z medzinárodnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia s vybraným štátom a vyčíslili sme si daňovú povinnosť daňovníka ako aj jeho celkové daňovo – odvodové zaťaženie. Slovenský umelec, ktorého celosvetové príjmy boli v hodnote 54 000 € mal daňovo – odvodové zaťaženie vo výške 8,91 %.

Posledná časť bola venovaná diskusii, kde sme analyzovali a zhodnotili skúmanú problematiku a uviedli možnosť autora podnikat' ako spoločnosť s ručením obmedzeným. Vzhľadom na to, že aj na Slovensku máme autorov a umelcov, ktorí majú založené takéto spoločnosti respektíve vystupujú ako právnická osoba, sme sa rozhodli uviesť aj túto možnosť. Dospeli sme k záveru, že túto možnosť môžu zvažovať daňovníci s vysokými príjmami vzhľadom na vysoké daňové a odvodové zaťaženie. Dôležité je však poznamenať, že aj tu sa stretávame s jednotlivými výhodami ako aj nevýhodami, a preto je potrebné brať do úvahy viacero faktorov.

Zoznam použitej literatúry

Knižné a časopisecké zdroje:

1. JARINKOVIČOVÁ, Valéria. *Daňový a účtovný poradca podnikateľa*. Žilina: Poradca podnikateľa, spol. s r. o. 2017, 168 s. ISBN 858-41-1306-115-5.
2. BRNOVÁ, Miroslava. Zdanenie honorárov vyplácaných podľa autorského zákona. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, č. 5, 64 s. ISSN 1335-7034.
3. RABATINOVÁ, Marcela. Autorské honoráre z hľadiska daňových a odvodových povinností v roku 2018. In *Dane a účtovníctvo v praxi*. 2018, 66 s. ISSN 1335-7034.

Internetové zdroje:

4. ČARNOGURSKÝ ULC LAW FIRM. *Nový autorský zákon*. [online]. In Pro Bono. 2015. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <http://www.ulclegal.com/sk/bulletin-pro-bono/2015/07/5375-novy-autorsky-zakon>.
5. GALLO, Marián. *Význam a poslanie autorského zákona k predmetu Informatika*. [online]. 2001. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <http://edi.fmph.uniba.sk/~winczer/SocialneAspekty/Gallo.htm>.
6. BRNOVÁ, Miroslava. *Zmeny v zdaňovaní príjmov a umelcov od 1. 1. 2016*. [online]. 2018. [cit. 2019-01-01]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/fyzicke-osoby/slobodne-povolania>.
7. BENKO, Ján. *Zdaňovanie príjmov umelcov (autorov). Ako zdaňovať honoráre, licencie a licenčné poplatky v roku 2018*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-01]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3459/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-umelcov-2018.xhtml>.
8. ČERNEGOVÁ, Anna. *Zdaňovanie príjmov autorov v roku 2019*. [online]. 2019. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4120/category/dan-z-prijmov/article/zdanovanie-prijmov-autorov-2019.xhtml>.
9. ŠUTYOVÁ, Zuzana. *Paušálne výdavky v roku 2016*. [online]. 2016. [cit. 2019-01-29]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pausalne-vydavky-2016>.
10. ZDAŇOVANIE PRÍJMOV NEREZIDENTA SR. *Príjmy z činnosti umelca, športovca alebo artistu vystupujúceho na území SR - § 16 ods. 1 písm. d) z vystupujúceho na území*

- SR. [online]. 2018. [cit. 2019-01-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/cudzinci-v-sr>.
11. FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Občania sr v zahraničí*. [online]. 2018. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/obcania-sr-v-zahranici>.
 12. VARGA, Marián. *Príjmy zo zdrojov v zahraničí*. [online]. 2018. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.mojedane.sk/prijmy-zo-zdrojov-v-zahranici-a-vylucenie-dvojiteho-zdanenia/>.
 13. SENEŠI, Norbert. *Transformácia podnikania zo živnosti na s. r. o.* [online]. 2016. [cit. 2019-02-04]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/pravne-formy/transformacia-zivnost-s-r-o>.
 14. FETTER W, Richard. *Jak se zdaňují autorské honoráře?* [online]. 2016. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-se-zdanuji-autorske-honorare-2016-priklad/>.
 15. DLOUHÁ, Petra. *Autorské honoráře v roce 2018. Daňe a odvody*. [online]. 2018. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.penize.cz/dan-z-prijmu-fyzickych-osob/330655-autorske-honorare-v-roce-2018-dane-a-odvody>.
 16. FINANČNÍ SPRÁVA. *Podnikatel (OSVČ)*. [online]. 2018. [cit. 2019-02-10]. Dostupné na: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/podnikatel-osvc>.
 17. RISTVEJ, Jozef. *Vedecké metódy*. [online]. 2010. [cit. 2019-03-29]. Dostupné na: http://trilobit.fai.utb.cz/vedecke-metody?fbclid=IwAR0EiMpOAIQkc3HgUqsqZwBx_zUwPkXt_zukhZVHDVcxbGHb06xBxsKZ9TU.
 18. SENEŠI, Norbert. *Odvody živnostníkov a iných SZČO do zdravotnej a Sociálnej poisťovne od roku 2018*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-07]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3413/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-zivnostnikov-szco-2018.xhtml>.
 19. ČERNEGOVÁ, Anna. *Odvody SZČO (živnostníkov) do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019*. [online]. 2018. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3883/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019.xhtml>.

20. ĎURICOVÁ, Lesana. *Slobodné povolania – platenie odvodov a daní v roku 2017*. [online]. 2017. [cit. 2019-01-28]. Dostupné na: <https://www.lesana-duricova.sk/news/slobodne-povolania-platenie-odvodov-a-dani-v-roku-2017/>.
21. REGISTRÁČNÁ POVINNOSŤ PRE DPH. *Registrácia za platiteľ DPH*. [online]. 2019. [cit. 2019-01-30]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/registracna-povinnost-pre-dph>.
22. HUDOKOVÁ, Kristína. *Príjmy z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu*. [online]. 2019. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <http://m.uad.sk/33/prijmy-z-vytvorenia-diela-a-z-podania-umeleckeho-vykonu-uniqueiduchxzASYZNbaPiNpHHX2-5kjE1cF9ISysPTwVrguwZk/>.
23. KOKOLOVÁ, Helena. *Ako sa zdaňujú autori diel*. [online]. 2019. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <https://hnonline.sk/expert/1882185-ako-sa-zdanuju-autori-diel>.
24. KOLLÁROVÁ, Zuzana. *Rok 2018. Aké odvody do zdravotnej a Sociálnej poisťovne platia živnostníci*. [online]. 2018. [cit. 2019-03-14]. Dostupné na: <https://www.etrend.sk/podnikanie/rok-2018-ake-odvody-do-zdravotnej-a-socialnej-poisťovne-platia-zivnostnici.html/>.
25. FINANČNÁ SPRÁVA. *Zdaňovanie príjmov nerezidenta SR*. [online]. 2016. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/cudzinci-v-sr>.
26. SENEŠI, Norbert. *Kde zdaní príjmy Slovák podnikajúci alebo pracujúci v Česku?* [online]. 2015. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/zdanenie-prijmy-slovak-v-cesku>.
27. ÚRADNÍKOVÁ, Monika. *Zdaňovanie umelcov*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2017. 72 s. [cit. 2018-12-20]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild000E1BEB>
28. ŠILLÍKOVÁ, Mária. *Zdaňovanie umelcov v SR*: diplomová práca. [online]. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave. 2016. 79 s. [cit. 2018-12-21]. Dostupné na: <https://opac.crzp.sk/?fn=docviewChild0010BA22>
29. ETREND. *Licenčná zmluva – vzor overený advokátskou kanceláriou*. [online]. 2019. [cit. 2019-03-15]. Dostupné na: <https://www.etrend.sk/eshop/vzory-zmluv/licencna-zmluva.html>.

30. DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO. *Autorské právo a práva súvisiace s autorským právom*. [online]. 2018. [cit. 2019-02-15]. Dostupné na: <https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/web/guest>.
31. ČARNOGURSKÝ ULC LAW FIRM. *Licenčná zmluva*. [online]. In Pro Bono. 2013. [cit. 2018-12-21]. Dostupné na: <http://www.ulclegal.com/sk/bulletin-pro-bono/ine/4612-licencna-zmluva>.
32. BENKO, Ján. *Zdaňovanie príjmov autorov (z autorských honorárov) v roku 2017*. [online]. 2017. [cit. 2018-01-21]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/zdanovanie-autorskych-honorarov-2017>.
33. MIHÁL, Jozef. *Zdanenie príjmov autorov a umelcov od 1.1.2016 – 3. časť*. [online]. 2015. [cit. 2018-01-25]. Dostupné na: <http://www.relia.sk/detail.aspx?id=124>.
34. PALIDEROVÁ, Martina. *Daňovo-odvodové zaťaženie zamestnanec verzus živnostník v roku 2018*. [online]. 2018. [cit. 2018-03-20]. Dostupné na: <http://www.epi.sk/odborny-clanok/danovo-odvodove-zatazenie-zamestnanec-verzus-zivnostnik-v-roku-2018.htm>.
35. KOLLÁROVÁ, Zuzana. *Ako zdaňovať príjmy zo zahraničia*. . [online]. 2018. [cit. 2018-03-15]. Dostupné na: <https://hnonline.sk/expert/124490-ako-zdanit-prijmy-zo-zahranicia>.

Legislatíva:

36. Zákon č. 185/2015 Z. z. autorský zákon v znení neskorších predpisov
37. Zákon č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v znení neskorších predpisov
38. Zákon č. 595/2003 Z. z. zákon o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
39. Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
40. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
41. Vyhláška ministra zahraničných vecí 48/1979 Zb. o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a Rakúskou republikou o zamedzení dvojitého zdanenia v odbore daní z príjmu a z majetku, článok 17

42. Oznámenie č. 238/2003 Z. z. zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku, článok 16
43. Zákon č. 576/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů
44. Predpis č.121/2000 Sb. Zákon o autorskom práve, o právach súvisiacich s autorským právom a o zmene niektorých zákonov (autorský zákon)